

viaa

MAGAZINE

Jaargang 11
september 2021

Hoe is het nu met?

Alumni aan het woord

Almatine Leene doorbreekt taboes

Theoloog des Vaderlands over onrecht

Jouw springplank naar de toekomst

Nascholing maakt hét verschil

Colofon

Uitgave:

Jaargang 11 - september 2021
Dit magazine is een uitgave van Hogeschool Viaa in Zwolle.

Aan dit magazine werkten mee:

Sander Bennink, Christein van Hoffen, Erik Janssen, Paula van Loo (Tekstbureau Van Loo), Ingeborg Lukkien, Jaco Meijboom (Illustraid), Sandra Tuinman (Typisch Sandra), Gijs Versteeg

(Eind)redactie:

Hilde Kooij, Sophine Lootens, Desirée Noever

Vormgeving magazine:

Alfred Leemhuis

Druk:

SMG Groep

Voor meer informatie over de inhoud van dit magazine kun je contact opnemen met Hilde Kooij, h.kooij@viaa.nl afdeling Marketing & Communicatie van Hogeschool Viaa

Bezoekadres:

Wethouder Alferinkweg 2
8012 GA Zwolle
Postadres:
Postbus 10030
8000 GA Zwolle

www.viaa.nl

Opleiden. Dat doen we voor jou.

Viaa Open

Spring jij met ons mee?

Op woensdag 15 september om 16.00 uur is de officiële start van het nieuwe studiejaar. Meld je aan via onze website: viaa.nl/viaa-open

'Ik heb vaak gedacht dat ik op een tweesprong stond en moest kiezen'

Almatine Leene – spreker Viaa Open 2021

Spring!

Wat is iets nieuws beginnen soms heerlijk! Gespannen en vol verwachting spring je in het diepe, in vertrouwen dat er iets moois wacht. Iets om naar uit te kijken! Er ligt een heel nieuw studiejaar voor ons, een jaar waarin we elkaar weer fysiek mogen ontmoeten. We springen er gewoon in, samen!

Dit nieuwe magazine staat vol met mooie verhalen van mensen die iets nieuws begonnen zijn. Almatine Leene is docent Theologie aan onze hogeschool en sprong de afgelopen jaren vaak in het diepe: ze verhuisde met haar gezin van Zuid-Afrika naar Nederland, werd de eerste vrouwelijke predikant in de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt en mag zichzelf Theoloog des Vaderlands noemen. In dit magazine vertelt zij hoe dat voelt, al dat springen in vertrouwen. Wat kunnen wij van haar leren?

Ook vertellen studenten en docenten over wat zij meenemen van het afgelopen coronajaar. Wat was nieuw en mag blijven? Stel jezelf ook eens de vraag: welke nieuwe dingen neem jij mee in het komend studiejaar en wat laat je achter?

Waarschijnlijk heb je de bouwvakkers al gezien die de binnenkant van onze hogeschool vernieuwen. Weer iets om naar uit te kijken! Er komt een geweldige agora waar we straks samen kunnen eten, hangen, kletsen en studeren. In dit nummer vertelt Bert-Jan Jonker, onze facilitair manager, je er alles over.

Opnieuw beginnen is vaak fijn, maar soms ook spannend. Misschien kijk jij er helemaal niet zo naar uit. Voelt het onzeker en twijfel je of je het wel wilt, wel kan. Dat is helemaal niet gek. Laten we daarom sámen in het diepe springen. Voor ons allemaal geldt: kijk eens om je heen. Hoe gaat het met jouw medestudent of collega?

Ik kijk samen met jullie uit naar het nieuwe studiejaar. Waarin we elkaar mogen ontmoeten en samen mogen groeien. Vanuit onze vaste basis, de levende relatie met onze almachtige Schepper.

Met vriendelijke groet,

Dirk Wakker
Voorzitter college van bestuur Hogeschool Viaa

In dit magazine

Uitgelicht

In gesprek met de Theoloog des Vaderlands | Pagina 6

Het honoursprogramma | Pagina 12

Bijzondere bijbanen | Pagina 16

Minoren | Pagina 22

Back to school | Pagina 25

De tuinierende collega | Pagina 27

De klus van het jaar | Pagina 28

Stage bij Isala | Pagina 38

De sprong gewaagd | Pagina 42

En verder

Voorwoord: Spring!	3
Docent Almatine Leene predikt, pioniert en doorbreekt taboes	6
Het Beleeftuis, vijf vragen aan Diede Bongertman	9
Hoe is het nu met	10
In gesprek over het honoursprogramma	12
Column: Geen weg terug	15
Bijzondere bijbanen	16
Met kinderen in gesprek over zingeving is niet raar, wel een recht	19
Wat neem jij mee uit het afgelopen coronajaar?	21
Van sprong in het diepe tot buitenkans: vier studenten over hun minorervaringen	22
Inspiratie	25
Van slakkeneitjes tot bonenstaken: de tuinierende collega	26
De klus van het jaar: de nieuwe aula is het kloppende hart van Hogeschool Viaa	28
Veerkracht is te leren	30
Nascholing: jouw springplank naar de toekomst	32
Natasja is doof, maar groeide op als een horende	36
Isala en Hogeschool Viaa: wat betekenen zij voor elkaar?	38
Lees-, kijk- en luistertips	40
Portretten: 'Ik heb de sprong gewaagd'	42
Puzzel	47

Hogeschool Viaa

'Ook al ben ik vrouw
en staan er soms
seinen op rood,
ik ga dóór'

Docent Almatine Leene predikt, pioniert en doorbreekt taboes

In haar leven tekenen zich vaak contrasten af. Zo ging ze Theologie studeren, terwijl ze toen geen predikant kon worden in de kerk waar ze lid was. Na haar studie besloot ze te promoveren, terwijl ze studeren en onderzoeken eigenlijk oersaai vond. En in de zestien jaar dat ze in Zuid-Afrika woonde en werkte, werden de verschillen tussen arm en rijk pijnlijk duidelijk. Maar juist dáár waar het schuurt en het contrast zichtbaar wordt, raakt zij geïnspireerd. Predikant en Hogeschool Viaa-docent Almatine Leene over het bespreekbaar maken van onrecht en het passeren van rode seinen.

Wie de domineeskamer van Almatine in de pastorie naast de kerk binnenloopt, snuift direct de geur op van oude boeken en vanochtend óók van verse stroopwafels, net uitgedeeld door Frederik, de man van Almatine. De zwarte toga die Almatine als predikant in Stellenbosch op de kansel droeg, hangt als decor aan haar imposante en veelkleurige boekenkast. Je voelt, ruikt en ziet het: in dit huis smelten culturen en karakters samen tot een interessante mix van eigenzinnigheid, authenticiteit en gastvrijheid.

Gastvrijheid met een schaduwzijde

Om met dat laatste te beginnen: "Gastvrijheid is iets waar ze in Zuid-Afrika goed in zijn", vertelt Almatine, die sinds november vorig jaar met haar gezin weer in Nederland woont. "Als je een gesprek met iemand voert, eet en drink je per definitie ook samen iets. In Zuid-Afrika investeren mensen in relaties, in elkaar. Dat geldt ook voor kerkelijke gemeenschappen. In Nederland hebben we de neiging om kerk te organiseren, in Zuid-Afrika vieren ze kerk. Dat begint met interesse tonen in elkaar, vragen naar hoe het met de ander gaat. Als mensen daar oprecht op durven te antwoorden, hoor je de meest schrijnende verhalen. Geweld en verkrachtingen zijn aan de orde van de dag. En ondanks de betrokkenheid die er vaak is, voelen veel mensen zich eenzaam. Daarnaast is armoede een overweldigend probleem. Wie geen werk heeft, hoeft daar niet te rekenen op een fatsoenlijke uitkering. Tegelijkertijd zie je heel rijke mensen - vaak buitenlanders - die paleizen bezitten."

Leven uit dankbaarheid

De armoede waar veel Zuid-Afrikanen mee kampen, drijft velen tot wanhoop. Almatine: "Om uit de misère

te komen, doen sommige mensen dingen waar ze zelf waarschijnlijk niet trots op zijn. Wij hebben ervaren dat iemand die wij vertrouwden, spullen uit ons huis stal. Dat heeft mij veel verdriet gedaan. Tegelijkertijd realiseerde ik

'Ik leef uit dankbaarheid
en kies ervoor mensen
te blijven vertrouwen'

mij ook dat mensen soms geen kant op kunnen en op jou zijn aangewezen. Deze voorvallen zijn ook goed geweest. We leven nu nog meer uit dankbaarheid en kiezen er bewust voor mensen te blijven vertrouwen. Om op te komen voor mensen die dat zelf niet kunnen en zo onrecht bespreekbaar maken. Je bent als mens op elkaar aangewezen en moet samen verder. Ik ben dankbaar voor het podium dat ik in Zuid-Afrika had en nu hier in Nederland heb om mensen hoop te geven. Ik mag het evangelie met mensen delen, vertellen dat God ze altijd trouw zal blijven."

Rode seinen passeren

Zelf ervoer Almatine verschillende keren dat God haar vasthield. Almatine: "Toen ik acht jaar was, overleed mijn moeder vrij plotseling. Daar was ik natuurlijk heel verdrietig over. Door deze nieuwe werkelijkheid, werd ik snel zelfstandig en wilde ik geen tijd verloren laten gaan. Nog steeds: als er iets op mijn pad komt, grijp ik dat aan. Ook al ben ik vrouw en staan er daarom soms seinen op rood, ik ga dóór. Zo greep ik ook de kans om tijdens mijn studie Theologie naar Zuid-Afrika te gaan, waar vrouwen wel mochten preken. Ik bad vaak: 'Heer, hier ben ik. Als dit niet uw wil is, laat het mij dan weten.' Maar ik kreeg juist geregeld aanwijzingen dat ik door mocht gaan. En nu, jaren later, ben ik predikant in de Nederlandse gemeente waar mijn droom en roeping om dominee te worden begon. De weg die ik aflegde, was echt niet altijd makkelijk. De eenzaamheid die ik ervoer toen mijn moeder overleed, voelde ik ook in mijn beginjaren in Zuid-Afrika. Ik had geen auto, geen geld, geen familie en vrienden en was depressief. Maar ik leefde heel dicht bij God. Ik dacht: ik zit hier nu in en kom er ook wel weer uit. God heeft mij geleerd om me - soms tijdelijk - neer te leggen bij de situatie, hoop te blijven houden en vertrouwen in Hem te hebben. Ik weet nu: als God roept, komt het goed." >>

Tweesprong

En God riep. Als klein meisje droomde ze ervan om dominee te worden. Toch schreef ze zich later aanvankelijk in voor een studie Economie. Tot ze zich door God geroepen hoorde – letterlijk – om Theologie te studeren. Almatine: “Ik heb vaak gedacht dat ik op een tweesprong stond en moest kiezen. Bijvoorbeeld toen ik in Zuid-Afrika werkte en de combinatie met lesgeven aan Hogeschool Viaa moeilijk haalbaar leek. Maar God gaf mogelijkheden met beide door te gaan. Hetzelfde ervoer ik vorig jaar, toen ik werd benoemd tot Theoloog des Vaderlands en in diezelfde maand werd bevestigd als predikant van de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt in Hattem. Ons derde kindje was toen vier maanden oud. Natuurlijk heb ik mij wel afgevraagd of ik dit alles kan combineren, maar ook nu geeft God mij de kracht om alle ballen in de lucht te houden. Juist de diversiteit van mijn werk maakt dat ik mezelf kan zijn. Ik mag vanuit verschillende perspectieven naar onderwerpen kijken, waardoor ik zicht krijg op welke thema’s aandacht nodig hebben.”

‘God heeft mij geleerd om me – soms tijdelijk – neer te leggen bij de situatie, hoop te blijven houden en vertrouwen in Hem te hebben’

Taboes doorbreken

Haar benoeming tot Theoloog des Vaderlands, geeft Almatine een podium om uiteenlopende thema’s onder de aandacht te brengen en bespreekbaar te maken. Almatine: “In deze rol komt tot uiting wie ik ben: iemand die verbinding wil maken tussen mensen en tussen kerken. Iemand die ook onderwerpen op tafel legt die soms moeilijk of spannend zijn. Iemand die taboes wil doorbreken. Zo wordt er in kerken bijvoorbeeld weinig over seksualiteit gesproken, terwijl God en seks alles met elkaar te maken hebben. Ook het bespreken van hoe intimiteit en seks niet zijn bedoeld, vind ik belangrijk. Daarom spreek ik mijzelf, onder andere als voorzitter van het bestuur van veiligekerk.nl, ook uit als het gaat om seksueel onrecht. Daarnaast hoort pionieren bij mijn nieuwe rol. Het uitspreken van de Nationale Nieuwjaarszegen op televisie tijdens de afgelopen jaarwisseling is daar een voorbeeld van. Ik probeer te verbinden door relaties te leggen, respectvol met de ander om te gaan en niet te oordelen. Met oordelen

kun je de ander snel verliezen. Als we proberen de weg van Jezus te gaan door de minste te willen zijn, vinden we elkaar. Daar geloof ik heilig in.” ●

Almatine Leene is theoloog, predikant en schrijver en daarnaast is ze docent kerkgeschiedenis en dogmatiek aan Hogeschool Viaa. Tot voor kort werkte ze als predikant in de Nederduitse Gereformeerde kerk in Stellenbosch (Zuid-Afrika). Sinds november 2020 is Almatine predikant van de Gereformeerde Kerk vrijgemaakt (GKv) in Hattem. Ze is de eerste vrouwelijke predikant binnen de GKv. Almatine schreef onder meer de boeken ‘Samen dansen in de kerk’, ‘Flirten met Rome’ en ‘Kerkgeschiedenis voor iedereen, weten waar je vandaan komt’. Dit laatste boek schreef ze samen met Jan van de Kamp, universitair hoofddocent Kerkgeschiedenis aan het Hersteld Hervormd Seminarie, gevestigd aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Het Beleefhuis vijf vragen aan Diede Bongertman

Het toilet papier is op, je moet nog op een Tikkie reageren en je portemonnee ... is leeg. Wat nu? In het Beleefhuis van Travers Welzijn ervaar je hoe het is om in armoede te leven. Een uniek concept dat dit schooljaar voor de derde keer een plek krijgt binnen Hogeschool Viaa. Vijf vragen aan Diede Bongertman, een van de vrijwilligers.

1 Hoe ben je betrokken geraakt bij het Beleefhuis?

“Een paar jaar geleden zat ik op de Kunstacademie. Ik wilde ontwerpen, maar ook iets betekenen voor de maatschappij. Daarom ging ik verhalen verzamelen van mensen die in armoede leven. Dat project maakte veel indruk. Toen ik in de zomer van 2019 een oproep zag om in Zwolle-Zuid het thema armoede op de kaart te zetten, besloot ik me aan te sluiten. Vanuit dat bewonersinitiatief is, met ondersteuning van Travers Welzijn, het Beleefhuis ontstaan.”

2 Waarom wil je armoede onder de aandacht brengen?

“Omdat tien procent van de Zwolse huishoudens in armoede leeft. Reken je de verborgen armoede mee, dan ligt dat percentage hoger. Soms denk je dat er niets aan de hand is, maar gebeurt er van alles achter de voordeur. Zo ook bij mij thuis. Ik groeide op in een gezin met twee werkende ouders. Er speelde veel en op een gegeven moment bleken er grote geldproblemen te zijn. Mijn ouders gingen uit elkaar en kwamen in de schuldsanering terecht. Op mijn achttiende vond ik een kamer in Zwolle. Ik dacht dat ik alles achter me kon laten, maar werd geconfronteerd met niet-betaalde rekeningen en onverwachte kosten, zoals collegegeld. Mede daardoor startte ik met duizenden euro’s schuld.”

3 Wat is jouw rol bij het Beleefhuis?

“Als ervaringsdeskundige denk ik mee over de inhoud en vorm van het Beleefhuis. Het is een soort escaperoom: je ontvangt een portemonnee met fysiek geld, stapt een

woonkamer binnen en krijgt allerlei dilemma’s voorgelegd. Je beste vriendin is bijvoorbeeld jarig en je ontvangt een Tikkie voor een gezamenlijk verjaardagscadeau. Doe je mee, ondanks je beperkte budget? Of durf je de verjaardag over te slaan? Welke uitgaven er nog meer volgen, weet je namelijk niet. Als we alle vragen behandeld hebben, praten we na met de bezoekers. Dat levert mooie gesprekken op. Zelfs de gevoelige vragen komen aan bod. Want wat vind je ervan als iemand wel investeert in een dure smartphone, maar niet in persoonlijke verzorging?”

4 Wat wil je bereiken?

“Ik wil het thema armoede bespreekbaar maken. Ook mensen met weinig geld doen ertoe. Dat klinkt vanzelfsprekend, maar in de praktijk is de afstand vaak groot: als verpleegkundige of docent kan het lastig zijn om over iemands financiële situatie te beginnen. En dat terwijl die situatie voor veel stress zorgt. Door in het Beleefhuis vraagstukken uit de dagelijkse praktijk te behandelen, brengen we het thema tot leven. We laten zien dat armoede iedereen kan overkomen en nemen vooroordelen weg.”

5 Hoe zie je de toekomst van het Beleefhuis?

“Vanwege corona zijn we in de afgelopen periode vooral online actief geweest. Ik hoop dat we binnenkort weer een fysiek Beleefhuis kunnen openen. Daarnaast werken we dit en volgend schooljaar aan een Beleefhuis bij Hogeschool Viaa. Zo kunnen studenten van alle opleidingen ervaren hoe het is om in armoede te leven, en maken we het gemakkelijker om hier als toekomstig professional mee om te gaan.”

Scan de QR-code en zet jezelf aan het denken met een paar lastige dilemma's. De vrijwilligers van het Beleefhuis stellen zich hier ook voor!

Hoe is het nu met ...

Timo van 't Ende
Theologie | 2015 - 2020

'Ik had mijn hbo-opleiding zeker niet willen missen'

“**N**a het behalen van mijn diploma ging ik naar de Evangelische Theologische Faculteit in Leuven. Deze universiteit is gevestigd in een oud klooster. Dat ik hier zowel studeer als woon, zorgt voor de benodigde diepgang. Mijn medestudenten en ik delen niet alleen de keuken en badkamer, maar voeren ook veel gesprekken over het geloof. Hoewel ik het interessant vind om op academisch niveau met vraagstukken bezig te zijn, had ik mijn hbo-opleiding zeker niet willen missen. Ik leerde over de kerk te spreken én me er als professional te begeven. Dit leidde tot een realistisch beeld van de praktijk en een duidelijk plan voor de toekomst. Zodra ik mijn master binnen heb, wil ik als voorganger in een baptistengemeente aan de slag.”

Liza den Dulk
Pabo | 2014 - 2018

'Ik vond lesgeven leuk, maar was ook graag bezig met onderwijsverbeteringen'

“**I**k behoorde tot de eerste groep Pabostudenten die niet periodiek, maar gedurende de hele opleiding stageliep. Hierdoor maakte ik kennis met allerlei scholen en kwam ik erachter wat wel en juist niet bij me paste. Zo vond ik lesgeven leuk, maar was ik ook graag bezig met onderwijsverbeteringen. Het is dus niet zo gek dat ik ben blijven hangen bij De Sprankel, een innovatieve basisschool in Zwolle. Sinds 2020 volg ik de master *Leren & Innoveren** bij Hogeschool Viaa en krijg ik de ruimte om binnen mijn school mee te denken over nieuwe ontwikkelingen. Zoals talentgericht onderwijs en groepsdoorbrekend leren. Door me op deze thema's te richten, kan ik voor mijn gevoel nóg meer waarde toevoegen aan mijn functie als docent.”

* Lees op pagina 32 hoe Liza deze master ervaart.

Bernice Strijker
Social Work | 2014 - 2019

'Ik heb ervaren dat alles wat ik meemaak een mooie voorbereiding vormt op wat komen gaat'

“**G**ras groeit niet harder als je eraan trekt. En toch deed ik het. Na mijn opleiding vond ik een baan in de gehandicaptenzorg die net wat te hoog gegrepen was. Toen er daarnaast privé van alles misliep, raakte ik overspannen. Ik ging niet in de Ziektewet, maar meldde me bij een uitzendbureau. Al snel kon ik aan de slag als magazijn- en fabrieksmedewerker. Ook poetste ik karretjes bij een bouwmarkt. Ondertussen luisterde ik podcasts en las ik boeken, waardoor ik mezelf persoonlijk ontwikkelde. De geleerde lessen deelde ik via social media, waardoor ik mijn liefde voor schrijven herontdekte. Inmiddels heb ik weer een leuke baan gevonden in de gehandicaptenzorg. Hoe mijn toekomst er verder uitziet, weet ik nog niet. Ik heb ervaren dat alles wat ik meemaak een mooie voorbereiding vormt op wat komen gaat!”

Anneke Pullen
Verpleegkunde | 1999 - 2003 Student
2009 - 2018 Docent

'Ik vond het geweldig om studenten te zien uitgroeien tot nieuwe collega's'

“**N**a mijn opleiding werkte ik als forensisch psychiatisch verpleegkundige bij een tbs-kliniek. Hoewel ik veel van collega's leerde en ondertussen de master Verpleegwetenschappen afrondde, was ik na een paar jaar toe aan iets nieuws. Ik werd docent bij Hogeschool Viaa. Coachen en begeleiden bleven mijn hoofdtaken, maar dan op een ander niveau. Ik vond het geweldig om studenten te zien uitgroeien tot nieuwe collega's. Om mezelf scherp te houden, startte ik in 2018 als kwaliteitsadviseur bij woonzorggroep IJsselheem. Ik doe nu totaal iets anders, maar hanteer nog steeds dezelfde visie: ik kijk verder dan wat ik zie. Door die holistische aanpak toe te passen, kan ik écht iets voor anderen betekenen.”

In gesprek over het honoursprogramma

Anders denken, anders kijken en anders doen; uitdagingen die het honoursprogramma van Hogeschool Viaa biedt. Een programma dat sinds het afgelopen studiejaar wordt aangeboden. Rekendocent Jan Jaap Zijlstra en Social Workstudent Lotte Ruiter namen deel. Wat vonden zij van het programma? Ze gaan samen in gesprek.

Jan Jaap: "Leuk dat wij in gesprek mogen gaan over het programma! Ik ben benieuwd hoe jij het programma hebt beleefd. Is dat wat je verwachtte, uitgekomen?"

Lotte: "Ik stapte blanco in dit avontuur en had weinig verwachtingen. Behalve dat ik iets nieuws zou leren en een leuke tijd tegemoet ging. En dat is zeker uitgekomen! En jij?"

Jan Jaap: "Dan zijn we er ongeveer op dezelfde manier ingestapt. Ik had natuurlijk wel een visie, maar er was geen duidelijk kader. Het programma was voor mij geslaagd als jullie je eigen doelen zouden halen. Die manier van werken, was voor ons als docenten enorm leerzaam. Ook zorgde het voor een persoonlijke band tussen ons als docenten en de studenten."

L: "Voelde dat meer gelijkwaardig?"

JJ: "Ik ben als docent nooit afstandelijk en statisch geweest, maar je bent toch de docent en je verhoudt je op een bepaalde manier tot de student. Ik heb geleerd dat het meer natuurlijk kan gaan. Dat je tegelijk niet je rol als docent hoeft te verliezen én onderdeel van het programma kunt zijn."

Onmogelijke opdracht

JJ: "Welke uitdaging voorzag je van tevoren?"

L: "Ik wilde ervoor gaan, zonder dat ik te veel druk op mezelf zou leggen. Ik wilde genieten van iedere bijeenkomst en me niet meteen druk maken om het resultaat. Dat is mijn valkuil. Terugkijkend kan ik zeggen dat het beter is gegaan dan ik had gehoopt. Hoe dat is gelukt? Vooral door mijn uitdaging met de groep te delen. Dan wordt het echt en konden mensen mij erop wijzen."

JJ: "Dat lijkt me behoorlijk kwetsbaar om te doen."

L: "Ja, dat klopt, maar voor die kwetsbaarheid is ruimte in het honoursprogramma. Iedereen heeft zijn eigen uitdagingen en eigen punten waar hij of zij in wil groeien en excelleren. Hiervoor was de juiste sfeer aanwezig. Heb jij dat ook zo ervaren?"

JJ: "Ja, ik ben het met je eens. Om deze sfeer te bereiken is het belangrijk dat je zelf ook kwetsbaar durft te zijn. Óók ik in mijn docentenrol. Dan trek je echt samen op. Als ik dat niet zou doen, durft de ander zich ook niet kwetsbaar op te stellen."

Samenwerken

L: "Wat was jouw leerdoel?"

JJ: "Het durven loslaten van controle. En dan doel ik niet op wat er zou gebeuren in de samenkomsten. Mijn colleges gaan, zodra een student vragen heeft, ook altijd van links naar rechts. Het gaat over de controle over de output. Ik hoef het gesprek niet een andere kant op te trekken, omdat ik vind dat we een bepaald punt moeten aansnijden. Mijn eigen

inbreng wilde ik kleiner maken. Dat vind ik verdraaid lastig. Soms beet ik letterlijk op mijn tong. Ik heb dit niet alleen geoefend tijdens het honoursprogramma, maar ook tijdens vergaderingen en in gesprekken met vrienden. De masterclass over 'goede vragen stellen' naar aanleiding van het boek Socrates op Sneakers, is hierbij een goede hulp geweest. Ik heb mezelf steeds uitgedaagd om niet zelf iets te vertellen, maar om in een vraagmodus te gaan. Vaak kom je er dan achter dat je of hetzelfde idee had, maar andere woorden gebruikt of je ontdekt dat het idee van een ander ook goed is. Deze mindset - anders kijken, anders doen en anders denken - proberen we bewust in het programma te zetten. Mede hierdoor voelde het honoursprogramma echt anders dan het reguliere programma. Je trekt nog intenser met elkaar op en werkt nog meer samen. Voelde dat voor jou ook zo?"

L: "Zeker, maar dat komt ook doordat je samen, aan het begin van de avond, met elkaar eet en aan tafel andere gesprekken hebt. Normaal gesproken eet je niet samen met je docent of met studenten van een andere opleiding."

Zonder verwachtingen

JJ: "Komend studiejaar hebben we opnieuw een honoursprogramma. Wat wil je aan de twijfelaars meegeven?"

L: "Ga het gewoon doen! Ik ben er zonder verwachtingen ingegaan en bij mij heeft het positief uitgekomen. Het is sowieso een mooie ervaring die je mee gaat nemen in je verdere carrière. En wat zou jij willen zeggen?"

JJ: "Ik wil vooral iets zeggen tegen de studenten die niet

meedoen met het programma. Ook dan kun je in veel situaties zelf bedenken wat je graag wilt leren. Stel die vraag, voorafgaand aan bijvoorbeeld een college, aan jezelf. Anders zit je er maar gewoon een beetje bij. Wees assertief en stel prioriteiten. Dat doen we in het honoursprogramma en die switch kunnen we ook naar het reguliere onderwijs maken.

'Een programma waarin je tot bloei mag komen en op zoek gaat naar je ware potentieel'

Herken je die mindset?"

L: "Absoluut. Ik had in het begin veel leerdoelen, maar nooit concreet. In het honoursprogramma moet je er bewust over nadenken en het aan anderen uitleggen. Dat helpt je om echt verder te komen."

JJ: "Mag ik je een suggestieve vraag stellen: heb je het gevoel dat je meer eigenaar was van je eigen leerprocessen?"

L: "Ja, want in een normaal leerjaar is al uitgestippeld wat we precies gaan doen, maar in het honoursprogramma kon ik aandacht geven aan wat ik wilde laten groeien."

JJ: "Mooi om te horen! Ik hoop dat het honoursprogramma een impact blijft hebben in je opleiding en dat je die mindset meeneemt." >>

Wichert Trip, docent aan de opleiding Verpleegkunde en projectcoördinator, is een van de initiatiefnemers van het programma. Hij kijkt terug op een mooi eerste jaar. “Met het honoursprogramma hebben we onszelf als doel gesteld om met elkaar te ontdekken wat anders doen, kijken en denken in de praktijk betekent. Een programma waarin je tot bloei mag komen en op zoek gaat naar je ware potentieel. Tot op heden kenden we een dergelijk programma op Hogeschool Viaa niet. Afgelopen studiejaar hebben er acht studenten meegedaan, waarbij eenieder op zijn of haar eigen manier tot bloei is gekomen. We hebben getracht zo goed mogelijk aan te sluiten bij de oprechtheid en authenticiteit van de deelnemer. Het verlangen om elkaar écht te zien. Van daaruit zijn we samen op zoek gegaan naar de wensen en verlangens om de wereld te kleuren en zelf tot bloei te

komen. In het programma hebben we dit gedaan door een duidelijke structuur neer te zetten (een soort voedingsbodem) en masterclasses, coaching en projectgroepbijeenkomsten te ontwikkelen waardoor deelnemers zich konden ontplooien. Ik vind dat dit in de loop van het jaar steeds beter ging. Zo werden bijvoorbeeld de masterclasses steeds professioneler georganiseerd. Deze werden ook bezocht door mensen buiten het programma. Bij alle deelnemers zal de groei anders zijn, maar bij iedereen zal een stukje eigenheid zichtbaar zijn geworden. Zo heeft Hogeschool Viaa bijgedragen aan mensen die authentiek zijn en in staat zijn om iets in gang te zetten. In het nieuwe jaar gaan we verder professionaliseren. De voedingsbodem is goed én we moeten met elkaar steeds zoeken naar de juiste balans van het aantal ‘groeistokjes’ dat we erin zetten.” ●

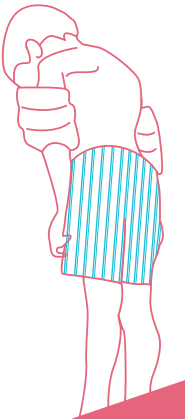
Scan de QR-code en lees in een interview met Lotte waarom ze huiverig was om na haar mbo een hbo-opleiding te volgen.

‘Bij alle deelnemers zal de groei anders zijn, maar bij iedereen zal een stukje eigenheid zichtbaar zijn geworden’

Geen weg terug

Column

Daar stond ik dan, drie turven hoog, drie meter hoog. Ik was acht jaar oud en vond dat ik van de driemeterplank moest kunnen springen. Mijn broers zagen het van de zijlijn angstvallig aan, maar er was geen weg terug. Ik sprong en kwam triomfantelijk weer boven.

Een sprong wagen is niet altijd eenvoudig. Ieder mens weet wat drempelvrees is en zelfs een vogel in het bos moet zijn ongemak overwinnen voordat hij een weiland oversteekt. We houden van veiligheid en we omringen onszelf graag met mensen en dingen die vertrouwd aanvoelen. Toch valt er veel te winnen wanneer je een stap buiten je eigen boot zet: een nieuw perspectief, een ander geluid, een spiegel die je wordt voorgehouden; het verrijkt je leven.

De meeste mensen die mij (en vele anderen) inspireren, hebben in hun leven de keuze gemaakt om een sprong te wagen. Ze maakten een vuist tegen onrecht (Martin Luther King, Dietrich Bonhoeffer), deelden kwetsbaarheden uit hun eigen leven om anderen te bemoedigen (Nick Vujicic, Nikkie de Jager) of zagen om naar mensen die door de maatschappij niet werden gezien (Moeder Teresa, Jezus). Velen van hen hadden de keus om zich niet uit te spreken - zelfs Jezus zag op tegen zijn lot (Matt. 26) – en toch sprongen ze in het diepe, ieder op een eigen manier.

Welke sprong waag jij dit jaar? Wat zou dit kunnen betekenen voor jou en voor de mensen om je heen? Het water lijkt soms diep en de sprong groot. Waar en hoe kom je terecht? Toch mag je erop vertrouwen dat je weer boven komt. Jij bent een ervaring rijker en de golven die je hebt veroorzaakt, reiken wellicht verder dan je zelf kunt bedenken.

Erik Janssen, docent Engels, Hogeschool Viaa

Bijzondere bijbanen

Geld verdienen naast je opleiding? Deze studenten werken niet in de supermarkt of op het terras, maar doen totaal iets anders. Laat je inspireren door hun bijzondere bijbanen!

Sanne Rabius,
Theologie
Bijbaan: pgb'er

Wat houdt jouw bijbaan in?

“Drie tot vier ochtenden per week ga ik naar mijn oppasgezin. De ouders vertrekken naar hun werk en ik maak hun dochters van zeventien en zeven jaar wakker. Dat klinkt eenvoudig, maar de oudste heeft een verstandelijke beperking. Ik help haar met wassen, aankleden en ontbijten.”

Wat vind je zo leuk aan dit werk?

“Dankzij dit meisje verwonder ik me opnieuw over de schepping. Gaat ze naar buiten, dan ziet ze paarden, auto's en de zon. Ze is niet bezig met deadlines en afspraken, maar leeft in het moment. Ik vind het mooi om door haar ogen naar de wereld te kijken. Het brengt me dicht bij God.”

Wat leer je van deze bijbaan?

“Dat een ziekte of beperking effect heeft op het hele gezin. Dat inzicht gebruik ik in mijn werk binnen de kerk. Verder merk ik dat mijn hart bij geloofsopvoeding ligt. Het gaat verder dan bidden en Bijbellezen. Mijn oppasgezin is niet christelijk, maar toch kan ik beide dochters het geloof voorleven met mijn christelijke normen en waarden.”

Marleen Wessels,
Verpleegkunde
Bijbaan: chauffeur

Wat houdt jouw bijbaan in?

“Ik breng mensen die extra zorg of ondersteuning nodig hebben naar bijvoorbeeld familie, school, de dagbesteding of het ziekenhuis. De ene keer bestuur ik een luxe Mercedes, de andere keer een rolstoelbus.”

Waarom ben je chauffeur geworden?

“Omdat ik van rijden houd en deze bijbaan goed verdient. Veel studenten doen dit werk. Is iemand druk met stage of school, dan kunnen we gemakkelijk elkaars diensten overnemen. Bovendien vind ik het tussen de ritten door erg gezellig. Soms kom ik op mijn vrije dag zelfs langs op het hoofdkantoor voor een bak koffie.”

Wat maakt dit werk zo bijzonder?

“Dat veel mensen hun levensverhaal vertellen. Ze delen van alles, waarschijnlijk omdat ze mij daarna nooit meer zien. De een is vrolijk, de ander voelt zich verdrietig vanwege bijvoorbeeld een ziekenhuisbezoek. Wat de stemming ook is, ik vind het mooi om op die momenten een 'praatpaal' te zijn.”

Robin van Kooten,
Verpleegkunde
Bijbaan: coronatester

Waarom ben je coronatester geworden?

“Omdat deze bijbaan goed bij mijn opleiding past. Ik kom natuurlijk in contact met mensen die corona hebben, maar de kans dat ik besmet raak, is klein. Ik draag een beschermend pak, houd me aan alle protocollen en word elke werkdag getest.”

Wat leer je van deze bijbaan?

“Ik leer hoe ik mensen kan geruststellen. Veel mensen zijn bang voor de coronatest of raken geëmotioneerd als ze de uitslag horen. Ik weet nu beter hoe ik in dat soort situaties moet handelen, ook in mijn rol als verpleegkundige.”

Wat vind je zo leuk aan dit werk?

“Dat ik met allerlei doelgroepen te maken heb. Iedere doelgroep vraagt om een andere benadering. Zo praat ik Engels met mensen uit het buitenland en krijgen kinderen een dapperheidsdiploma. Dankzij deze diversiteit kan ik me oriënteren en kom ik erachter welke doelgroep bij me past.”

Waarom ben je buschauffeur geworden?

“Omdat ik er goed mee verdien. Ook verwerk ik onderweg alle indrukken van de dag. Theologie is een zware opleiding, vooral mentaal. Heb ik een moeilijk college of stevige feedback gehad, dan laat ik achter het stuur alles even bezinken.”

Wat vind je zo leuk aan dit werk?

“Onderweg ontmoet ik allerlei mensen die hun verhaal met mij delen. Op dat soort momenten voel ik me bevoorrecht. Na mijn opleiding wil ik dit werk blijven doen, in combinatie met een baan als pastor.”

Welk moment blijft je altijd bij?

“Laatst stapte er een vrouw in bij het Gelre Ziekenhuis. Ze was de enige in de bus. Op een gegeven moment begon ze te huilen. Haar man lag op sterven en ze wist het allemaal niet meer. In een opwelling stelde ik voor om thuis een kaars voor haar aan te steken. Het was fijn om iets voor de vrouw te kunnen betekenen.”

Hoe word je geitenmelkster?

“Heel simpel: door bij een geitenboerderij te werken. Ik ben op mijn veertiende begonnen bij een boer in Tiendeveen en kan zodoende de melkmachine inmiddels bijna blind bedienen. Elke donderdagochtend sta ik om vijf uur in de stal en komen er zo'n twaalfhonderd geiten voorbij.”

Wat vind je zo leuk aan dit werk?

“Dat vraag ik me ook weleens af als de wekker gaat. Eenmaal op de boerderij, geniet ik van de dieren en het buitenzijn. Na het melken blijf ik vaak hangen om te helpen bij andere klussen. Hierbij hoef ik niet zoveel na te denken. En precies daarom sluit deze bijbaan zo goed aan bij mijn opleiding, die ik mentaal soms best pittig vind.”

Wat levert deze bijbaan op?

“Een leuk zakcentje, maar misschien nog wel meer. Het lijkt me namelijk leuk om in de toekomst op een zorgboerderij te werken. Wie weet heb ik door deze bijbaan meer kans op zo'n baan.”

Renier Smeets,
Theologie
Bijbaan: buschauffeur

Wendy Klunder,
Social Work
Bijbaan:
geitenmelkster

'Het enige wat kinderen ons vragen is dat we open luisteren en hun taal opvangen, in plaats van dat wij onze denkbeelden en taal aan hen opdringen'

Met kinderen in gesprek over zingeving is niet raar, wel een recht

Hogeschool Viaa-docent en onderzoeker Aliza Damsma maakt lespakket over zingeving

Jentes hart klopt in haar keel. Terwijl ze gespannen heen en weer schuift op haar stoel, vertelt ze haar klasgenoten uit groep vijf dat ze zich soms onzeker voelt. Ze heeft astma en kan als gevolg daarvan niet aan alle schoolactiviteiten meedoen. Soms kan ze zelfs niet naar school, waardoor ze zich een buitenbeentje voelt. De klasgenoten van Jente luisteren gefascineerd en reageren begripvol. Als Jente haar verhaal heeft gedaan, vertellen ook andere kinderen wat zij moeilijk of juist leuk vinden in hun leven. Ze delen hun dromen. Laten het gesprek bruisen. En komen tot bloei.

Wie ben ik? Wat maakt mijn leven fijn? Waar droom ik van? Wat vind ik moeilijk? Maar ook: wat doet deze coronatijd met mij? Veel kinderen stellen zichzelf van nature (zingevings) vragen, met of zonder pasklaar antwoord in gedachten. Toch is hierover praten, thuis of op school, niet vanzelfsprekend. Pas als kinderen heel ziek zijn of zelfs gaan sterven, is het gesprek over wat ze belangrijk vinden onderdeel van een traject. Terwijl de behoefte hierover te praten er bij vrijwel alle kinderen is. Ernstig ziek, chronisch ziek, of gezond.

Natúúrlijk praten over zingeving

Tot dit inzicht kwam Aliza Damsma, Hogeschool Viaa-docent en onderzoeker bij het Lectoraat Zorg & Zingeving, toen ze startte met haar promotieonderzoek naar de spirituele zorgbehoefte van chronisch zieke kinderen. En met deze waarneming wilde Aliza iets doen. Samen met vier studenten ontwikkelde ze een gespreksstarter en een lespakket voor het basisonderwijs. Hiermee geeft ze docenten iets in handen om een open gespreksklimaat te creëren, waarmee praten over zingeving als heel natuurlijk wordt ervaren, voor zowel de leraar als de leerlingen. Aliza: "De gespreksstarter en het lespakket zijn laagdrempelig en overzichtelijk. Niet het antwoord op moeilijke vragen staat centraal, maar het delen van wat het leven waardevol, betekenisvol en zinvol voor ze maakt."

Gespreksstarter en lespakket

Met welke onderwerpen houden kinderen zich bezig? Voor een docent is het niet altijd makkelijker hier zicht op te krijgen. De gespreksstarter is hiervoor heel geschikt. Aliza: "De gespreksstarter bestaat uit een vragenlijst die allerlei gedachten en gevoelens introduceert die te maken hebben

met zingeving, zonder dat dit woord letterlijk wordt gebruikt. Door deze vragen met de kinderen door te nemen, wordt snel duidelijk welke thema's ze aanspreekt. Als docent weet je dan welke thema's uit het lespakket zinvol voor ze zijn. Bijvoorbeeld 'liefde', 'geloof', 'verdriet', of 'vertrouwen'. In de lesopzet is ruimte voor gesprek, maar ook voor activiteiten die de kinderen helpen hun gedachten verder te ontwikkelen of onder woorden te brengen. Bijvoorbeeld: schrijf een brief aan iemand van wie je houdt. Of: maak een collage van wat je later wilt doen of zijn."

Aandacht voor spiritualiteit is een recht

Met kinderen praten over zingeving lijkt misschien een luxe, maar het is een grondwettelijk recht. Aliza: "Op scholen draait alles om de ontwikkeling van kinderen: emotioneel, sociaal, cognitief, maar ook spiritueel. Die spirituele ontwikkeling is al in 1989 door de Verenigde Naties vastgelegd als een recht van ieder kind. Aandacht voor zingeving kan voor kinderen helpend en zelfs nodig zijn om onderwerpen bespreekbaar te maken. Ik denk zelfs dat het polarisatie en discriminatie kan voorkomen of verminderen; een open gesprekscultuur leidt tot begrip en acceptatie. In een pilotgroepje voor mijn onderzoek vertelde een leerling bijvoorbeeld dat hij naar de moskee gaat en waarom. Zijn klasgenoten hingen aan zijn lippen en begrepen nu beter waarom bidden zo belangrijk voor hem is. Dit gesprek laat zien dat we kinderen niet moeten onderschatten in hun denk- en reflectievermogen. Het enige wat kinderen ons vragen is dat we open luisteren en hun taal opvangen, in plaats van dat wij onze denkbeelden en taal aan hen opdringen."

Tot bloei komen

Aandacht hebben voor wat er écht toe doet in het leven en anderen de kans geven daar ook over na te denken, is iets waar Aliza veel kracht uit haalt: "Ik denk dat je daden laten zien wat je belangrijk vindt in het leven. Voor mij is het inspirerend om actief naar vormen te zoeken om het leven van een ander rijker en zinvoller te maken. Ik vind het zó waardevol om een bouwsteentje te kunnen zijn bij het inspireren van mensen. Daardoor heb ik het gevoel dat mijn leven ook zinvol is. Ik geloof dat we met opzet zijn geschapen zoals we zijn en ben dankbaar dat ik mensen mag helpen zich spiritueel te ontwikkelen en tot bloei te komen." >>

Hbo-v-studenten ontwikkelen doe- en denkopdrachten

Toen hbo-v-studenten Ilse Klok en Lisa Hessel de oproep lazen om mee te werken aan een lespakket over zingeving voor kinderen, hoefden ze niet lang na te denken. Samen met nog twee andere studenten, Carmen van den Brink en Anna van Renselaar, meldden zij zich bij docent en onderzoeker Aliza Damsma. Lisa: "Zingeving is een belangrijk onderdeel van mijn toekomstige werk in de zorg. Daarnaast is het ook een onderwerp waar ik mij betrokken bij voel. Het leek mij heel leuk om materiaal te maken waarmee kinderen op een creatieve en praktische manier aan thema's kunnen werken die belangrijk voor ze zijn." Ilse vult aan: "Ik geloof dat zingeving een primaire behoefte is van mensen, jong en oud. Met elkaar praten over wat je bezighoudt, vergroot de interesse in de ander. Kinderen leren elkaar daardoor beter te begrijpen."

Lisa: "Om het lespakket te maken, hebben we werkvormen en opdrachten bedacht die over een van de gekozen thema's gaan, zoals 'de natuur', of 'vertrouwen'. We bedachten ook actieve doe-opdrachten, zoals het maken van een 'levende piramide', waarbij de kinderen zichzelf en elkaar als 'bouwstenen' gebruiken. Zulke oefeningen versterken het onderling vertrouwen enorm en zijn ook heel leuk om te doen." Ilse: "Het lespakket is vrij gedetailleerd uitgewerkt, terwijl de thema's ook los van elkaar kunnen worden besproken en behandeld. Alles zit erop en eraan en er is zelfs een docentenhandleiding. Dus niet alleen de onderwerpen zijn laagdrempelig, de uitvoering is dat ook. En de opdrachten zijn zo opgebouwd, dat je er in een volgend lesjaar met dezelfde groep mee verder kunt." ●

Ben jij leerkracht op een basisschool en durf jij het gesprek met je leerlingen aan te gaan over wat zij écht belangrijk vinden? Gebruik dan de gratis online gespreksstarter! Niet alleen stimuleer je hiermee een open gespreksklimaat in je klas, je werkt ook mee aan baanbrekend wetenschappelijk onderzoek. De gespreksstarter is didactisch onderbouwd en zorgvuldig in de praktijk getest. Behoefte aan meer verdieping? Gebruik dan ook het bijbehorende lespakket! Download de gespreksstarter en het lespakket op: viaa.nl/lespakket-zingeving

Wat neem jij mee uit het afgelopen coronajaar?

Enjoy the little things in life. Vooral in deze tijd is dat extra belangrijk. **Lydia Pander, student Verpleegkunde** • Negatief! Daar waren we het afgelopen jaar heel blij mee! Zullen we nu met elkaar volledig voor positief gaan? Ik heb er zin in!;), **Alice Visscher, catering** • Meer focus en een betere balans werk-privé heb ik als positief ervaren, maar werken is meer dan alleen je taken uitvoeren: elkaar af en toe echt zien, houdt de binding in stand! **Sijje de Jong, medewerker P&O** • Het afgelopen jaar zijn we geïsoleerd geweest, maar tegelijk ook verbonden in de wens om alles zo goed mogelijk te laten verlopen en snel bij te leren. Ik ben trots op ons. **Riet Borg-Pieffers, manager Stafdiensten** • Dat het mondkapje zo niet in mijn systeem zit (vergeet het altijd). **Hendriët Kramer, receptie** • Met een glimlach denk ik terug aan een docent die zei: 'Waarom praat ik steeds met chocopinda's in plaats van met mijn vrienden? **Marlies van de Langemheen, student Social Work** • Ik ben benieuwd of er, net als ik, nog meer collega's zijn die iets te veel gewend zijn aan de koffie van thuis. Gaan mijn collega's straks hun eigen thermoskannetje meenemen? **Moniek Zantinge, secretaresse Viaa Onderzoek** • Het koesteren van gevoelens van ongemak en vervreemding, om daarmee het verlangen naar echte ontmoeting sterk te houden. **Marco Bulthuis, opleider en begeleidingskundige** • Door corona heb ik Teams ontdekt. Ik vond online les helemaal niet erg en zie er het voordeel van in! **Esmee van Beek, student Pabo** • Durven loslaten, nieuwe wegen uitproberen en stil worden, vertragen om met nieuwe ideeën verder te gaan. **Ingrid Paalman, lector Goede Onderwijspraktijken** • Ik heb gezongen voor kerkdienststopnames. Ik had van tevoren niet kunnen bedenken dat ik dat zou durven. Die gave ervaring neem ik mee en wie weet durf ik in de toekomst ook live solo in de kerk te zingen. **Anske Roorda, roostermaker** • Wat is het ongedwongen, spontane contact met mensen ontzettend belangrijk! **Heleen Vosslander, coördinator Mediatheek** • Ik zal nog wel eens terugdenken aan dat moment dat de docent wel heel vaak 'euhm' zei. We zijn het gaan tellen en het resultaat was 434 keer! **Hilda Jongejan, student Pabo** • Ik heb ontzettend veel overleggen gevoerd, binnen en buiten Hogeschool Viaa, middels Teams. Dat levert een enorme flexibiliteit op en dat neem ik graag mee. **Els Ensing, informatiemanager**

Van sprong in het diepe tot buitenkans: vier studenten over hun minorervaringen

Wie in studiejaar drie van een hbo-opleiding zit, verdiept zich in een specifiek onderwerp door een minor te volgen. Wat levert zo'n minor op aan kennis en ervaring? Viaa-studenten én gaststudenten doen er een boekje over open.

'Ik leerde te kijken naar de mens als geheel, waarbij fysieke en mentale gezondheid, emoties en spiritualiteit elkaar beïnvloeden'

Wie: Mireille Provoost
Studie: Hbo-v, Hogeschool Windesheim
Minor: Palliatieve zorg, Hogeschool Viaa

Palliatieve zorg is nog te vaak een 'ondergeschoven kindje', vindt Mireille Provoost. Mireille werkt al sinds 1997 in de zorg, maar besloot hbo-v aan Windesheim te doen om BIG-geregistreerd verpleegkundige te worden. Mireille: "Ik wilde graag meer leren over palliatieve zorg en ontdekte dat ik hiervoor aan Hogeschool Viaa een minor kon volgen. Binnen de wijkverpleging kwam ik als verpleegkundige in opleiding in aanraking met terminaal zieke mensen. Toch is de dood iets waar ik als verpleegkundige weinig over sprak met patiënten en collega's. De dood is niet te genezen, waardoor we geneigd zijn het gesprek hierover te vermijden. Maar juist in de laatste levensfase denken veel mensen na over wat nog zinvol voor ze is. Als verpleegkundige kun je van grote betekenis zijn als je mensen ruimte biedt om hierover te praten.

Tijdens de minor leerde ik bewuster te kijken naar de mens als geheel, waarbij fysieke en mentale gezondheid, emoties en spiritualiteit elkaar beïnvloeden. Als verpleegkundigen richten we ons vooral op fysiek ongemak, terwijl die andere aspecten net zo belangrijk zijn. Als je ruimte geeft aan stiltes tijdens een emotioneel gesprek, vertellen mensen eerder waar ze mee zitten of wat ze nog graag willen in de laatste fase van hun leven. Soms komt dan ook naar voren dat iemand de behandeling niet meer als zinvol ervaart. Hierover moeten we het gesprek aan durven gaan. Ook heb ik veel praktische en theoretische kennis opgedaan. Tegelijkertijd heb ik door coaching ontdekt hoe belangrijk het is dat ik zelf ook nadenk over wat voor mij van waarde is in het leven en hoe ik mij verhoud tot andere normen, waarden en religies. Hierover nadenken helpt mij minder snel te oordelen en meer open te staan voor andere zienswijzen. De aandacht voor zelfontplooiing is bij Hogeschool Viaa enorm. Als ik aan deze hogeschool denk, verschijnt er direct een grote lach op mijn gezicht."

Wie: Anneline Koetsier
Studie: Hbo-v, Hogeschool Viaa
Minor: Studying abroad, University VID, Oslo

Een sprong in het diepe. Zo ervoer Anneline het volgen van een minor in Oslo. Nu moet gezegd worden, dat Anneline sowieso niet vies is van het maken van sprongen. Want nu ze toch in Oslo was en tijd over had, besloot ze ook lèttelijk in het diepe te springen. Ze sprong van een toren van 25 meter hoog, ze deed aan Bridge Swing (red.: van een brug af springen) en aan cliffjumps. Een avontuurlijk type, denk je dan. Anneline: "Inmiddels wel ja, maar dat is niet altijd zo geweest. Toen ik op de basisschool zat, ben ik jarenlang gepest. Dat maakte mij onzeker. Tijdens therapie heb ik geleerd te zijn wie ik ben. Ik ontdekte dat ik moeilijke dingen niet uit de weg ga. Sinds ik dat van mezelf weet, vind ik het interessant om te ontdekken wat een onbekende omgeving mij kan brengen. Het volgen van een minor in Oslo zag ik daarom als een buitenkans.

Eenmaal geland in Oslo, ontstond er heel even een 'error' in mijn hoofd. Ik vond het zo onwerkelijk om na een paar uurtjes vliegen in zo'n andere wereld terecht te komen. In het studentenappartement, voelde ik me gelukkig direct thuis. Iedereen die daar zat, was op zichzelf aangewezen. Daardoor ontstonden er al snel hechte vriendschappen. We deden veel samen: eten, studeren, film kijken, spelletjes doen, noem maar op. En nog steeds hebben we contact! Tijdens de minor heb ik waardevolle vakinhoudelijke inzichten opgedaan, maar ik heb vooral mijzelf verder ontwikkeld. Ik heb geleerd nog meer 'open minded' te zijn, om mezelf en anderen onbevooroordeeld te benaderen. Ook heb ik geleerd in balans te blijven. Ik vind veel dingen leuk en zei daarom te vaak 'ja' op verzoeken. Vaak ging ik dan over mijn eigen grenzen heen. Nu lukt het mij beter om ook het vrij-zijn in te plannen en beter naar mijn gevoel te luisteren. Dit avontuur heeft mij veel gebracht."

'Dankzij mijn buitenlandervaring heb ik geleerd om mezelf en anderen onbevooroordeeld te benaderen'

Wie: Sterre Hamberg-Jansen
Studie: Social Work, Hogeschool Viaa
Minor: Taal en Cultuur NGT (Nederlandse gebarentaal), Hogeschool Utrecht

'Met de kennis die ik heb opgedaan, wil ik een brug slaan tussen horende en dove mensen'

Tijdens een stage in de gehandicaptenzorg kwam Sterre voor het eerst in aanraking met Nederlandse gebarentaal. Haar interesse hierin groeide toen ze tijdens een tweede stage meeliep bij een orthopedagogisch dagcentrum voor meervoudig gehandicapte en beperkte kinderen. Sterre: "Ik zag zo'n rust ontstaan tussen begeleiders en kinderen. Het leek mij waardevol om zelf ook gebarentaal te kunnen gebruiken. Daarom koos ik voor de minor Taal en Cultuur NGT aan Hogeschool Utrecht. Als social worker kom ik onder andere in aanraking met kinderen die een zware vorm van autisme hebben en die als gevolg daarvan niet communiceren door middel van spraak. Zij maken wel geluiden, maar die zijn niet makkelijk te begrijpen. Door gebaren in te zetten, kan er een duidelijkere manier van communiceren ontstaan.

Tijdens de minor kwam niet alleen de gebarentaal in technisch opzicht aan bod, maar ook vakgebieden als logopedie, taalkunde, tolkvaardigheden en dove kunstvormen. De wereld van de gebarentaal is veel groter en gevarieerder dan ik dacht. Met de kennis die ik heb opgedaan, wil ik een brug slaan tussen horende en dove mensen. Ik wil bijdragen aan de bekendheid van gebarentaal en de mogelijkheden die dit met zich meebrengt. In de interactie tussen dove en horende mensen is nog veel te winnen. Het is een goed begin dat Nederlandse gebarentaal vorig jaar een erkende taal is geworden. Een volgende stap kan zijn om de basis van gebarentaal op een laagdrempelige manier aan te bieden op bijvoorbeeld basisscholen en op sociale opleidingen, zoals Social Work."

Lees meer op de volgende pagina >>

Wie: Rajshree Badal
Studie: Leraar Maatschappijleer, NHL Stenden Hogeschool Leeuwarden
Minor: Transcultural Nursing, Hogeschool Viaa

Ze had al met succes een minor afgerond, maar Rajshree had naar eigen zeggen zo veel vrije tijd over, dat ze graag nóg een minor wilde volgen. Ze koos voor de minor 'Transcultural nursing' aan Hogeschool Viaa. Een minor die zich focust op hoe om te gaan met cultuurverschillen, om gelijkheid in de zorg te creëren. Want als docent maatschappijleer in Rotterdam, wil ze alles wat er in de wereld gebeurt, in de klas kunnen bespreken. Rajshree: "Voor de minor werd voor ieder thema een gastspreker uitgenodigd. Hierdoor kwamen er veel praktijkverhalen aan bod, die ik gemakkelijk kon vertalen naar situaties die zich ook in mijn klas voor kunnen doen."

'Ik voelde mij ontzettend welkom op Hogeschool Viaa. Dat gevoel wil ik mijn leerlingen straks ook geven'

Dankzij de minor ben ik mij nog meer bewust geworden van het gevaar van aannames die je soms onbewust doet. Kinderen worden bijvoorbeeld snel als 'het broertje of zusje van' gezien. Als je een broer of zus hebt bij wie het om bepaalde redenen niet goed gaat op school, begin je gelijk met een achterstand. Of er wordt gedacht dat je niet geïnteresseerd bent, omdat je weinig vragen stelt. Maar het kan zomaar zijn dat het stellen van vragen in jouw cultuur niet gebruikelijk is. Het is dus van groot belang dat je je realiseert dat dingen die voor jou normaal zijn, voor een ander onbekend of vreemd zijn. Als docent zal ik er alles aan doen om een veilig leerklimaat te ontwikkelen, waarin leerlingen zich vrij voelen te laten zien wat belangrijk voor ze is. Ik hoop mijn leerlingen te inspireren, zonder ze iets op te leggen. De docenten van Hogeschool Viaa zijn voor mij hierin een voorbeeld geweest. Ze koppelden bijvoorbeeld citaten uit de Bijbel aan een thema of een les, zonder hun overtuiging op te dringen. We werden vrijgelaten ermee te doen wat we wilden. Hiermee stralen ze uit: hier is iedereen even veel waard, je hoeft nergens aan te voldoen. Daardoor voelde ik mij ontzettend welkom. Dat gevoel wil ik mijn leerlingen straks ook geven." ●

Verleg je grenzen

Wil je net als Anneline (zie vorige pagina) een minor in het buitenland volgen? Dat kan! Hogeschool Viaa werkt samen met een aantal buitenlandse partnerinstellingen. Naast minoren kun je bij deze partnerinstellingen ook terecht voor een stage of afstudeertraject. Zo verbreed je niet alleen je kennis, maar verleg je ook nog eens je grenzen. Benieuwd wat er mogelijk is, kijk eens op viaa.nl/voorlichting/naarhetbuitenland of volg ons international office op Instagram.

 [viaainternationaloffice](https://www.instagram.com/viaainternationaloffice)

Hogeschool Viaa - Back to school

Koffie to go

Met deze opvouwbare koffiebeker bespaar je én ruimte in je tas én een hoop afval. Kom je onderweg een koffiecorner tegen? Laat dan je koffie lekker in je eigen beker stromen en laat de wegwerpbekers links liggen.
ecomondo.nl, €13,95

Goed verhaal

Dit notitieblok is gemaakt van een halve kilo hergebruikte billboard- en reclameposters. Praktisch, duurzaam en lekker kleurrijk!
ecomondo.nl, €6,99

Papier hier

Bundel je notities en los slingerende aantekeningen met deze toffe goudkleurige paperclips. Extra leuk door de kwastjes in fijne kleuren.
hema.nl, € 1,50 (set van 5).

Lichtstraal

In de avonduren aan de studie? Dan is extra licht op je werkplek wel zo fijn. Deze stijlvolle lamp doet jouw kamer stralen.
fonq.nl, €24,95

Stijlvol plakken

Stijlvol plakken
Accentueer belangrijke notities met washi-tape of maak er handige tabbladen mee. leukverpakt.nl, rol van 66 meter
€ 10,50

Van slakkeneitjes tot bonenstaken:

De lente, SPRING, een nieuw begin! Wat een heerlijke periode. Vooral voor de tuinliefhebbers onder ons. Op Hogeschool Viaa zijn er een paar medewerkers met donkergroene vingers. Van hun verhalen kun je genieten én wat opsteken. Linda, Marja, Robertha en Tjalling vertellen.

Linda Fix, Onderzoeker bij Lectoraat Goede Onderwijspraktijken en docent pedagogiek-didactiek

“Ik breng vele uren door in de tuin, maar ik zit er nauwelijks. Ik geniet door altijd maar te prutsen, te gieten, te plukken en te mijmeren over alles wat anders kan. Ik houd vooral van bloeiende planten; vaste of eenjarige bloeiers. Het liefst bloeit alles veelkleurig en uitbundig door elkaar heen. De ‘gewone’ planten staan tussen de groentepplanten. Mijn tweelingzus houdt ook van tuinieren en samen met haar kweek ik planten in mijn kas. Ik heb koriander, rabarber, snijbonen en artisjok gezaaid om het als tuinplant uit te planten. De zonnebloemen en petunia’s zijn dit jaar grotendeels in de kas opgegeten door slakken. Ik had de deur open laten staan. Dom! Ik wilde ook graag van mijn gras af. Dit jaar had ik daarom het plan om tussen het gras, wilde bloemen te laten opkomen. Het gras staat inmiddels een halve meter hoog, maar er is geen wilde bloem te bekennen. Dat moet ik volgend jaar anders aanpakken. Ik vind het heerlijk om zonder plan ergens aan te beginnen, gewoon ter plekke beslissen wat ik eruit ga halen en wat mag blijven staan. Ik spit soms zomaar een heel stuk gras weg en maak een perkje of een vijvertje. Mijn lief vond dat eerst nogal impulsief, maar inmiddels vertrouwt hij mijn spontane ideeën. Laatst kreeg ik van mijn vader een hoop wilgentakken. Die heb ik in de tuin neergelegd. Bezoek vraagt zich af wat ik met die takken ga doen. Mijn antwoord is: ‘Niets, het is al wat het moet zijn’. De huismussenfamilie vindt het een heerlijke plek. Ik laat er braam en kamperfoelie over groeien. Dat kost tijd, maar het wordt mooi.”

Mijn ‘groene’ tip: “Stop met wieden en opruimen! De leukste plantjes komen spontaan je tuin in en als ze toch te veel op raapzaad of brandnetel gaan lijken, dan trek je ze er, als ze groot zijn, makkelijk uit.”

Marja Jager-Vreugdenhil, lector Samenlevingsvraagstukken

“Onze tuin hebben we zo groen mogelijk ingericht: weinig tegels, veel struiken en bomen die vogels en vlinders aantrekken, en in een hoek een moestuintje. Ik vind het leuk als alles in de tuin op de een of andere manier eetbaar of bruikbaar is. Dus groente en fruit, maar bijvoorbeeld ook een bamboe waar je bonenstaken van kunt maken of bloemen die je ook binnen op een vaas kunt zetten. Een groene haag, ondiepe vijver en een hoop vogelhuisjes maken onze tuin extra aantrekkelijk voor vogels. We hebben een groep van dertig huismussen als vaste bewoners in de tuin, en er broeden merels, Turkse tortels, houtduiven, een heggemus, een roodborst en een pimpelmees. Vorig jaar hadden we ook een nestje gaaien. We hopen ooit een broedpaartje staartmezen of goudhaantjes in de tuin te krijgen, die zijn zo schattig! Naast onze eigen tuin, help ik iedere vrijdagochtend bij vrienden die een hobbyboerderij hebben. Daar is een ouderwetse potstal met koeien, een hele grote moestuin en een fruittuin. Zij hebben alle moestuinkennis van hun ouders en grootouders opgedaan. Ik leer weer van hen! Ik houd ontzettend van dit werk. Het snoeien, planten, zaaien en oogsten zijn metaforen voor het leven. Niet voor niets gebruikt Jezus Christus ook veel voorbeelden uit de landbouw om geestelijke zaken uit te leggen.”

Mijn ‘groene’ tip: “Probeer niet te veel verschillende dingen erin te zetten, maar kies elk jaar een paar gewassen, steeds wat anders. Wisselteelt is niet alleen goed tegen plantenziektes en goed voor de bodemkwaliteit, maar je kunt als je van een gewas wat meer hebt, je groente meenemen naar Hogeschool Viaa en ruilen met collega’s!”

de tuinierende collega

Robertha Langenberg, directeur Academie Health Care

“Ik doe aan ecologisch tuinieren. Groenten, bloemen, fruit en noten, alles groeit in onze tuin! Ik vind het belangrijk dat mijn tuin gezond is; het systeem moet zichzelf ordenen en in stand houden. Zónder kunstmest en bestrijdingsmiddelen. Ik zaai veel bloemen voor bijen, hommels en vlinders, want die heb ik nodig voor de bestuiving van groente en fruit. Bij de groente zaai ik bloemen en kruiden, die insecten aantrekken die zorgen dat er geen diertjes de groenten kapot maken. Zo voorkom ik luis op de erwten en de boontjes door er Oost-Indische kers te zaaien. Op laatstgenoemde komen alle bladluizen af en die worden vervolgens door lieveheersbeestjes weer opgegeten. In het najaar en in de winter lopen de kippen los in de tuin, die eten de slakkeneitjes op. In het voorjaar en in de zomer doen de padden, kikkers en egels dat. We sproeien met regenwater, we hergebruiken materialen door van oud hout een nieuw kippenhok te bouwen en hebben onze tuin met inheemse en streekeigen planten en bomen ingericht. Ik ‘schilder’ elk jaar met planten en bloemen in de borders, door te zorgen dat er het hele jaar door iets bloeit. In het najaar zet ik willekeurig bollen in de tuinborders en in mei strooi ik zelfgemaakte zaaimixen uit. Zo is de tuin ieder jaar anders. Het tuinieren is mijn mentale en fysieke work-out. Ik aard letterlijk als ik met mijn vingers in de aarde zit en ik blijf genieten en mij verwonderen over de schoonheid van de natuur.”

Mijn ‘groene’ tip: “Verdiep je in hoe jij een ecologisch systeem kunt maken op je balkon of in je tuin. Wist jij bijvoorbeeld dat vlinders, brandnetelplanten nodig hebben om zich te kunnen voortplanten? Dus laat deze gewoon in een hoekje staan!”

Tjalling Oosterhuis, intern beleidsadviseur Internationalisering

“Als kind was ik altijd al in de weer met plantjes en zaden. Sinds we een eigen huis hebben, besteed ik veel tijd aan de bloemen- en moestuin. Lange tijd heb ik een volkstuin gehad, maar bij ons huidige huis is ruimte voor een moestuin op ons eigen erf. We hadden de sleutel twee dagen en ik had al een akkertje met boontjes aangelegd! Ik probeer zo circulair mogelijk te werken. Alles wat daarvoor geschikt is, wordt gecomposteerd, snoeihout wordt verhakseld tot strooisel en regenwater vang ik zoveel mogelijk op om de tuin mee te besproeien. Verder vind ik het belangrijk dat er ruimte is voor veel verschillende bloeiende planten, maar ook voor allerlei vogels en kleine diertjes. Het is altijd een verrassing hoe alles zich ontwikkelt. Het is een creatief proces van ordenen van vormen en kleuren, zodat er een mooie compositie ontstaat. Ik word helemaal blij van alle vogels die in de tuin broeden. Dit jaar voor het eerst een bonte vliegenvanger. Ik vind de vroege zomer het mooiste seizoen. Alles komt dan uitbundig in bloei. De tuin is vol leven met insecten en vogels en je oogst de eerste groenten. Heerlijk!”

Mijn ‘groene’ tip: “Spit niet in je groentetuin, maar strooi alleen een laag compost of organische mest en schoffel dat er licht doorheen. Dat is veel beter voor de bodem!”

De klus van het jaar

De nieuwe aula is het kloppend hart van Hogeschool Viaa

Een centrale lichtkoepel in het plafond van de begane grond, daaronder een koffiecorner met ruimte voor ontmoeting. Zitbanken die uitnodigen ervaringen te delen, studieplekken die gelegenheid bieden in kleine of grotere groepen samen te werken. En voor wie daar behoefte aan heeft, hoekjes om even alleen te zitten, afgeschermd door weelderig groen en verlicht door hanglampen in de vorm van golven – als stromend water! De nieuwe inrichting van de huidige aula, de mediatheek en het restaurant van Hogeschool Viaa bruist en vraagt om verbinding.

Het is nogal een transformatie, die Hogeschool Viaa voor de begane grond in gang heeft gezet. Bert-Jan Jonker, facilitair manager: "Onderwijs draait om ontmoeten, interactie en creativiteit. Huisvesting vervult daarin een cruciale rol. Het past bij de visie van onze hogeschool om onze studenten en medewerkers een ruimte te bieden die betekenisvolle ontmoeting stimuleert. Om dit te realiseren halen we, zwart-wit gezegd, alle schotten eruit. Daarvoor in de plaats komt een open, transparante omgeving waarin plaats is voor allerlei soorten interactie en studiesituaties. Er is plek om individueel te studeren, in tweetallen te zitten of in groepjes te werken. Afgelopen juli ging de verbouwing van start. Naar verwachting is de begane grond in januari 2022 gebruiksklaar."

Agora

Een verbouwing, alweer? Bert-Jan: "We kiezen voor een verbouwing in etappes. In 2019 hebben we het eerste piketpaaltje geslagen: de buitenkant van het gebouw en de entree zijn grondig gerenoveerd. Dit was vooral een investering in steen en in duurzaamheid. Met de verbouwing van de begane grond slaan we het tweede piketpaaltje. Dit is puur een investering in mensen. Hierna gaan we de thema's 'werken' en 'onderwijsruimten' verder ontwikkelen. De begane grond noemen we ook wel de 'agora', wat Oudgrieks is voor 'verzamelplaats'. In het oude Griekenland was de agora een marktplaats, een plek waar het sociale leven zich afspeelde en waar verschillende functies aan waren verbonden. Zo vormen het centrale gedeelte van de begane grond, de mediatheek en het restaurant straks samen het kloppend hart van onze hogeschool. Het zal een plek zijn waar kennis en ervaring samenkomen en waar persoonlijke

contacten versterkt worden. Deze kernfunctie waaiert vervolgens uit naar de andere delen van het gebouw."

Persoonlijk contact

Volgens de oorspronkelijk planning zou de transformatie al het afgelopen jaar in gang zijn gezet, maar door corona werd de verbouwing uitgesteld. Bert-Jan: "We zijn blij dat we de begane grond de afgelopen maanden konden gebruiken om toetsen af te nemen en extra capaciteit te creëren voor de praktijklessen voor de opleiding hbo-v. Ook konden we studenten een werkplek bieden als ze die zelf niet hadden. Dat was niet gelukt als de hele ruimte vol steigers had gestaan. De situatie die door corona ontstond, bevestigt daarnaast dat persoonlijk contact ontzettend belangrijk is voor studenten. En dat daarvoor een uitnodigende, fysieke ruimte nodig is. Door in etappes te verbouwen, kunnen we meebewegen met wat op ons pad komt en kunnen we de plannen indien nodig bijstellen. De kwaliteit van ons onderwijs en het welzijn van de studenten zijn hierbij het vertrekpunt."

Multifunctionele ruimte

Ook het gedeelte waar nu de mediatheek is, krijgt een nieuw jasje. Bert-Jan: "De mediatheek is straks een lichte en open ruimte, waar gelegenheid is om te studeren en te werken. Het huidige computerlokaal wordt bij de mediatheek betrokken. In de mediatheek komen sfeervolle zithoeken, waar studenten zich kunnen terugtrekken of samen kunnen brainstormen. De boekenkasten zijn laag en zorgen net als de planten voor een natuurlijke afscheiding. De open sfeer blijft bestaan, mede dankzij de glazen panelen, die ervoor zorgen dat het geluid gedempt wordt. Naast de mediatheek komt er een multifunctionele ruimte, waar bijvoorbeeld hoorcolleges, zanglessen en danslessen gegeven worden. Ook zullen hier bijeenkomsten plaatsvinden, zoals symposia. Dit deel zal iets weg hebben van een amfitheater: de stoelen staan op verschillende niveaus, zodat je goed zicht hebt op het podium. Kortom, de begane grond wordt een heel dynamische en multifunctionele ruimte, waar studenten echt student kunnen zijn en zich kunnen ontwikkelen op een manier die bij ze past."

'Het past bij de visie van onze hogeschool om onze studenten en medewerkers ruimte te bieden die betekenisvolle ontmoeting stimuleert'

Veerkracht is te leren

Studentendecan Jaap Noppers over verbinden en opveren

Het is februari 2021. Nederland wordt wakker in een dik pak sneeuw. Sneeuwpoppen verrijzen, jong en oud bestookt elkaar met sneeuwballen. Ons overvalt een gevoel van geluk, van vrijheid, van verbondenheid. Vooral voor wie klein behuisd is, vervaagt de impact van de lockdown heel even in het witte landschap. Ook veel Viaa-studenten krijgen weer een beetje lucht. Maar dan zet de dooi in. Jaap Noppers, decaan op Hogeschool Viaa: “Met het wegsmelten van de sneeuw, voelden veel studenten hun motivatie om te studeren ook wegvloeien. Een duidelijk kantelpunt.”

Moelijk op gang komen, slechte concentratie, gevoelens van eenzaamheid en zelfs depressiviteit. Het zijn dit soort klachten waarmee veel studenten tijdens de lockdown te maken kregen. Jaap: “Hoewel een groep studenten prima gedijde onder de online leeromgeving, kwam het welzijn van een andere groep merkbaar onder druk te staan. Daar keken we niet van op: Hogeschool Viaa biedt sociale opleidingen aan, waar interactie en ontmoeting een heel belangrijke rol spelen. Als alle fysieke contactmomenten wegvallen, valt voor veel studenten ook de verbinding weg die juist zo belangrijk voor ze is. Toen de sneeuw wegsijpelde en studenten weer meer tijd doorbrachten op hun studentenkamer, kreeg een groeiend aantal van hen motivatieproblemen. Op eigen houtje studeren is gewoon heel moeilijk.”

Belang van verbondenheid

Via sociale media en nieuwsbrieven lanceerden de decanen tal van initiatieven om studenten ook buiten de lessen om zo goed mogelijk te begeleiden. Jaap: “We organiseerden bijvoorbeeld online planworkshops, gaven zelfstudietips en organiseerden digitale koffiemomenten. Dit gaf sommige studenten net het zetje dat ze nodig hadden. Maar een grote groep haakte niet aan. Mogelijk kwam dit door een gebrek aan verbondenheid. Om met activiteiten mee te doen, heb je het gevoel nodig onderdeel te zijn van een groep, een community. Hogeschool Viaa is zo’n community. Groepsgevoel ontstaat uit een gevoel van veiligheid en geborgenheid, ook wel ‘sense of belonging’ genoemd. Gevoel van verbondenheid en daadwerkelijk samen studeren verkleint de kans op stress- en burn-outklachten en heeft een positieve invloed op het studiesucces. Als gevolg van de lockdown en de avondklok was er alleen nauwelijks ruimte om dat groepsgevoel te ontwikkelen. Elkaar via een scherm ‘ontmoeten’ is natuurlijk een uitkomst, maar veel studenten kampen toch met mentale en fysieke klachten, die voortkomen uit een gemis van écht contact en verbondenheid.”

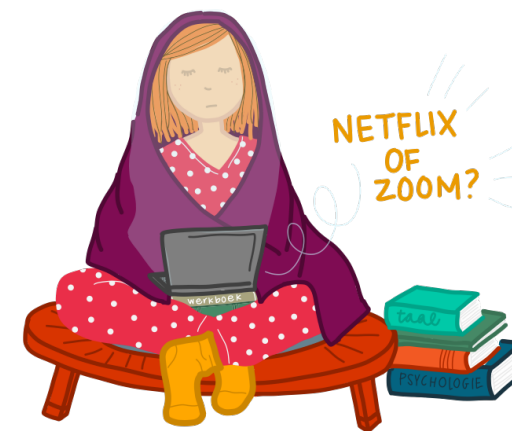
Mindset

Ondanks de moeilijke omstandigheden, blijken de meeste studenten weinig tot geen studievertraging te hebben opgelopen. Jaap: “Op Hogeschool Viaa zien we hetzelfde beeld als dat je landelijk ziet, namelijk dat het gros van de studenten het afgelopen jaar genoeg kennis en vaardigheden heeft ontwikkeld om door te stromen naar het volgende studiejaar. We zijn dan ook trots op wat onze studenten hebben bereikt. Dat neemt niet weg dat we de komende tijd nog meer werk maken van het stimuleren van verbinding en het ontwikkelen van veerkracht. Vaak hebben studenten het gevoel dat het pas goed gaat als er niets misgaat. Maar het helpt heel erg als je de mindset hebt dat het normaal is dat er soms iets niet goed gaat. Ongemak bewust ervaren, accepteren dat het er is, lucht al op. Hierbij spelen je verwachtingen een rol. Als je verwacht dat alles in je studie goed gaat, valt de praktijk vaak tegen. Als je accepteert dat je in je studieleven ook teleurstelling en stressmomenten tegenkomt, heb je al een heel ander startpunt. Dan mag en kun je nog steeds balen van een gebrek aan concentratie, maar je stopt daar niet. Je gaat op zoek naar een aanpak om toch gedaan te krijgen wat je zo belangrijk vindt.”

Veerkracht is te leren!

Corona heeft in een extreme vorm laten zien dat de wereld niet altijd maakbaar is, dat onze mogelijkheden begrensd zijn. Is de gemiddelde veerkracht daar tegenop gewassen? Jaap: “Voor ons allemaal was en is de coronapandemie een leerschool ‘omgaan met tegenslagen’. En lang niet iedereen bezit van nature evenveel veerkracht. Het rare is dat het niet zo in onze cultuur en ons onderwijssysteem zit om veerkracht te ontwikkelen. Maar veerkracht is te leren! Zie het als een springveer, die langzaam meebuigt als er gewicht op komt en vervolgens krachtig terug- en opveert. In onze lessen en in studentenbegeleiding is er steeds meer aandacht voor veerkracht. De vaardigheden die onze studenten hiervoor ontwikkelen, geven ze straks als professional door aan de mensen met wie zij werken. We gunnen namelijk iederéén een flinke dosis veerkracht.”

Alumni Nelleke en Harm-Jan over afstuderen in coronatijd

Thuis studeren tijdens de lockdown was een zware dobber voor Harm-Jan Dijk en Nelleke van Dam, kersverse alumni Theologie. Hun motivatie kelderde, net als hun concentratie. Ondertussen kregen ze last van somberheid. Nelleke: “Theologie lijkt misschien een eenzame studie, maar de meeste onderwerpen komen juist tot leven tijdens gesprekken met mensen. Die gesprekken vielen door de lockdown weg. Ik zat in de laatste fase van mijn studie en had geen colleges meer. Ik trok het niet om alleen in mijn kamertje aan mijn onderzoek te werken. Ik voelde mij net een gevangen dier. De behoefte om met anderen te zijn, kwam als een oerinstinct naar boven. En dat terwijl ik eigenlijk een introvert persoon ben.” Harm-Jan vult aan: “Als je via een scherm communiceert, kún je wegschakelen, net als bij WhatsApp. Door die gevoelsmatige vrijblijvendheid was ik er niet helemaal bij. Ook kon ik de lichaamstaal van de ander niet ‘lezen’, waardoor het moeilijk was aan te voelen hoe het eigenlijk met de ander ging. Met een groepje studenten besloten we hier iets aan te doen. Al voor corona studeerden we vaak samen. Dat wilden we weer oppakken, maar dan in een andere vorm. We regelden een ruimte in het Dominicanenklooster naast Hogeschool Viaa en zochten elkaar daar regelmatig op, uiteraard met naleving van de richtlijnen. Het was een soort vrije in- en uitloop, maar met de mogelijkheid om even te sparren, ervaringen te delen of van ons af te praten. Dit heeft ons er echt doorheen gesleept. Deze situatie heeft ons er ook bewust van gemaakt dat wij echt mensen om ons heen nodig hebben om onszelf te ontwikkelen en ons vak uit te oefenen.”

Vijf tips voor meer veerkracht:

- 1 Accepteer dat de wereld niet maakbaar is en dat een klein beetje ongeluk erbij hoort.
- 2 Oefen met de positieve mindset: er is veel te leren, maar dat hoeft niet in één keer!
- 3 Leer goed voor jezelf te zorgen en bedenk: verbinding met anderen is daarbij een essentiële behoefte.
- 4 Richt je niet alleen op ‘minder van dingen die klachten veroorzaken’, maar op ook ‘meer van wat goed is’. Schrijf bijvoorbeeld elke dag drie dingen op, waar je dankbaar voor bent.
- 5 Verdiep je in dingen die veerkracht geven: alles wat aandacht krijgt, groeit!

Nascholing

Jouw springplank naar de toekomst

Hogeschool Viaa vormt jouw springplank naar de toekomst. Ben je klaar met je opleiding en wil je meer?

Dan maakt nascholing hét verschil. Onze studenten delen hun ervaringen.

Specialist Jonge Kind

Caroline Scheppink: "In het jaar 2013 kwam ik van de Pabo en was het niet gemakkelijk om een baan te vinden. Ik had de specialisatie bovenbouw afgerond, maar ging uiteindelijk in de onderbouw aan de slag. Na een tijdje merkte ik dat ik specifieke kennis miste. Ik vroeg me af waarom ik bepaalde dingen deed zoals ik ze deed. In 2018 begon ik daarom met de opleiding Specialist Jonge Kind, waar ik alles leerde over het werken met kleuters. Omdat ik de opleiding combineerde met mijn baan, kon ik de kennis gelijk toepassen. Dit leidde onder meer tot een nieuw observatiesysteem binnen onze school. We roepen kinderen nu niet meer bij ons om te checken wat ze kunnen, maar observeren waarmee ze bezig zijn. Door ze daarbij op weg te helpen, ligt de focus op spelend leren. Inmiddels is mijn functie uitgebreid en vervul ik samen met een collega de rol van jonge-kind-specialist. Ook ben ik sinds kort lid van het expertiseteam Jonge Kind van Hogeschool Viaa. Binnen dit team bouwen we kennis op en werken we met elkaar aan verdere verbetering van de opleiding."

Als jonge-kind-specialist leer je hoe je de ontwikkeling van kleuters kunt stimuleren. De opleiding duurt anderhalf jaar en heeft een studiebelasting van gemiddeld zes uur per week. Wil je met de opleiding starten, dan heb je een pabodiploma nodig.

→ viaa.nl/opleidingen/specialist-jonge-kind

Master Leren & Innoveren

Liza den Dulk: "Tijdens de Pabo ben ik klaargestoomd om een klaslokaal te runnen. Toen ik begon met werken, ging me dat goed af. Toch merkte ik al snel dat ik behoefte had aan meer onderbouwing. Ik wilde mezelf en het onderwijs op mijn school verder verbeteren. Daarom besloot ik me in te schrijven voor de Master Leren & Innoveren. Deze master bestaat uit drie leerlijnen: je ontwikkelt je eigen onderwijsvisie, doet nieuwe kennis op en voert op basis daarvan een onderzoek uit. Mijn onderzoek gaat over talentgericht onderwijs, waarbij ik werk aan een praktisch programma om leerlingen in hun kracht te zetten. Vooral het waarborgen van dit soort vernieuwingen vind ik interessant: zijn we druk, dan vallen we snel terug in oude patronen. Daarom ben ik onlangs een leerteam gestart om samen met docenten over talentgericht onderwijs na te denken. Bovendien word ik steeds vaker betrokken bij andere leerteams binnen mijn school. Hierdoor draag ik niet alleen de titel Teacher Leader, maar kan ik ook daadwerkelijk invulling geven aan deze rol."

Bij deze master word je opgeleid tot Teacher Leader: een professional die zich bezighoudt met onderwijsinnovaties. De master duurt twee jaar en heeft een studiebelasting van gemiddeld twintig uur per week. Je kunt ermee beginnen na het behalen van de Pabo.

→ viaa.nl/master-leren-innoveren

Wil jij meer weten van deze opleidingen? Bezoek dan eens een open dag. Daar vind je ook alle informatie over onze vol- en deeltijdopleidingen. Kijk op viaa.nl/open-dagen en meld je aan.

Master Interprofessioneel werken met Jeugd

Marjolijn Gerrits: "Ik startte mijn loopbaan met de opleiding Sociaal Pedagogische Hulpverlening en werk als incassomedewerker bij een woningcorporatie. Dit lijken twee totaal verschillende dingen, maar ze hebben veel met elkaar gemeen. Wanneer ik bij huurders thuiskom om over hun betalingsachterstand te praten, spelen er vaak meerdere problemen. Ik los die problemen niet op, maar leg de verbinding met netwerkpartners. Vooral onder jongeren nemen de schulden de laatste jaren toe. Omdat dit een moeilijk te bereiken doelgroep is, ben ik begonnen met de master Interprofessioneel werken met Jeugd. Ik zit nu in het tweede jaar, waarin ik me richt op een innovatie om jongeren bewust te maken van geld. Deze innovatie zet ik in om netwerkpartners te betrekken. In de praktijk blijkt dit niet altijd gemakkelijk, omdat iedere netwerkpartner andere belangen heeft. En precies daar ligt de kracht van deze opleiding: ik leer een stap verder te zetten, de belangen los te laten en samen met partners een visie te ontwikkelen."

Bij deze master leer je hoe je interprofessioneel kunt samenwerken binnen de zorg of het onderwijs. De master duurt twee jaar en heeft een studiebelasting van gemiddeld twintig uur per week. Je kunt starten met een hbo-diploma en drie tot vijf jaar werkervaring binnen het jeugddomein.

→ viaa.nl/master-interprofessioneel-werken-met-jeugd

Praktijkondersteuner huisartsenzorg

Ruben Fries: "Elke werkdag kom ik als verpleegkundige bij mensen thuis voor uiteenlopende zorgtaken. Dat vind ik leuk om te doen, maar ik denk ook na over mijn toekomst. Ik wil niet altijd op onregelmatige tijden blijven werken. Verder merk ik dat ik behoefte heb aan verbreding en verdieping. Vandaar de keuze om de opleiding tot praktijkondersteuner te volgen. Ik loop stage bij een huisartsenpraktijk, waar ik een eigen spreekuur heb op het gebied van chronische aandoeningen, zoals astma en diabetes. Omdat mijn functie is gericht op preventie, voer ik relatief weinig handelingen uit. Ik begeleid mensen bij hun leefstijl en geef advies, vaak in overleg met de huisarts. Een mooie aanvulling op mijn werk als verpleegkundige. Ik beschik nu over veel meer kennis van medicatie, waardoor ik beter weet wat cliënten nodig hebben. In de toekomst wil ik beide functies combineren. Het plan is om verpleegkundige te blijven en daarnaast twee dagen als praktijkondersteuner aan de slag te gaan."

Als praktijkondersteuner verleen je persoonsgerichte zorg aan mensen met een chronische aandoening. De opleiding duurt één jaar en heeft een studiebelasting van gemiddeld twintig uur per week, inclusief stage en schooldagen. Om te kunnen beginnen, moet je de opleiding mbo-v, In-service-verpleegkundige (A, B, Z) of de hbo-opleiding Fysiotherapie of Diëtik hebben afgerond.

→ viaa.nl/opleidingen/praktijkondersteuner-huisartsenzorg

Lees meer op de volgende pagina >>

Praktijkverpleegkundige huisartsenzorg

Marleen Verkroost: “Jarenlang werkte ik als verpleegkundige in het ziekenhuis. Een leuke baan, maar toch kriebelde het. De huisartsenzorg sprak mij aan, en dan met name de functie van praktijkondersteuner. Toen ik hoorde over de nieuwe opleiding Praktijkverpleegkundige, waarin ook complexe ouderenzorg, oncologische (na)zorg en palliatieve zorg zijn opgenomen, besloot ik mijn baan op te zeggen en weer te gaan studeren. Ik leer nu alles over verschillende ziektebeelden, ontwikkel mijn gesprekstechnieken en loop stage bij een huisartsenpraktijk. Omdat patiënten steeds vaker meerdere aandoeningen hebben, is het van belang om klinisch te redeneren en overstijgend te denken. Op basis daarvan kom ik samen met de huisarts tot een voorstel. Ik vind het leuk om advies te geven, patiënten te motiveren en met elkaar te werken aan een optimale gezondheid. Hoewel er nog niet veel vacatures zijn, heb ik toch een baan gevonden. Door te solliciteren op de functie van praktijkondersteuner en te vertellen over mijn opleiding, krijg ik de kans om binnen een praktijk de functie van praktijkverpleegkundige neer te zetten. Een mooi vooruitzicht.”

De taken binnen de huisartsenzorg nemen toe. Er is vraag naar professionals die in complexe situaties zorg verlenen aan patiënten met chronische aandoeningen. Deze nieuwe, eenjarige opleiding beantwoordt daaraan. De opleiding heeft een studiebelasting van gemiddeld twintig uur per week, inclusief stage en schooldagen. Je kunt starten na het afronden van de hbo-opleiding Verpleegkunde

→ viaa.nl/opleidingen/praktijkverpleegkundige-huisartsenzorg

Zij-instroom Directeur Basisonderwijs

Gerbrand Kloppenburg: “Het onderwijs kampt met een tekort aan schoolleiders. Van oudsher gaat de voorkeur vaak uit naar professionals die zelf ooit voor de klas hebben gestaan, maar ook buiten de school liggen kansen. Een groeiende groep leidinggevendenden uit andere sectoren overweegt een overstap naar het onderwijs. Speciaal voor deze groep introduceren wij in 2022 de opleiding Zij-instroom Directeur Basisonderwijs. Tijdens de opleiding maak je kennis met de onderwijswereld en jouw rol hierin. Elke week volg je een dag les en loop je een dag mee met een ervaren schoolleider. Zo krijg je inzicht in hoe jouw leiderschapservaring als leidinggevende aansluit op de onderwijscontext, ontwikkel je een visie en kun je gericht bepalen met welke thema’s je aan de slag wil. Weet je vanuit je achtergrond bijvoorbeeld nog niet veel over governance of pedagogiek, dan besteed je daar meer tijd aan. Omdat we met kleine groepen werken, zijn we in staat om een maatwerkprogramma te bieden. Een deel van dit programma is gebaseerd op de opleiding Schoolleider Vakbekwaam van Penta Nova, wat betekent dat je na het behalen van je diploma je kunt laten registreren in het Schoolleidersregister Primair Onderwijs.”

Tijdens dit zij-instroomtraject word je opgeleid tot integraal verantwoordelijk leidinggevende in het basisonderwijs. De opleiding duurt een jaar en heeft een studiebelasting van gemiddeld twintig uur per week. Om te kunnen starten heb je een hbo- of wo-diploma nodig. Ook moet je vooraf een assessment doen.

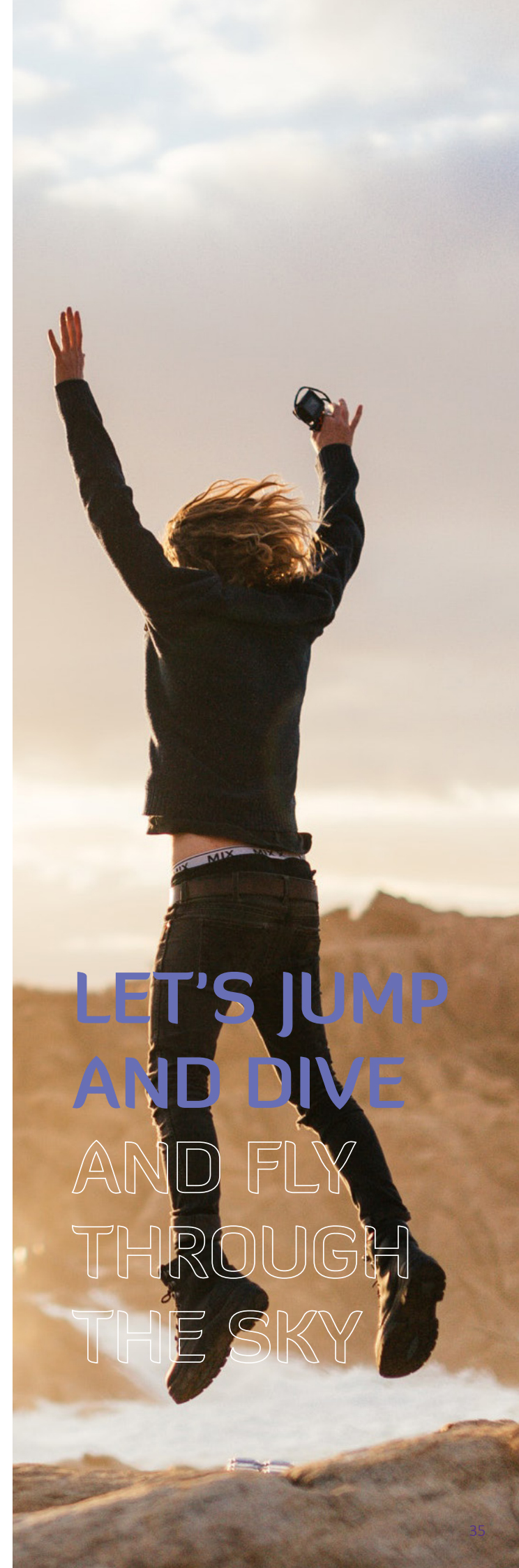
→ viaa.nl/opleidingen/zij-instroomtraject-directeur-primair-onderwijs

Didactisch Educatief Professional

Mariëlle Bouwman: “In 2022 introduceren we de niveau-5-opleiding Didactisch Educatief Professional, een associate degree-opleiding (Ad). Dit doen we vanuit de Campus Kind en Educatie, waarbij ik als projectleider betrokken ben. De opleiding is er speciaal voor professionals die als innovatief didacticus aan het werk willen in het basis-, voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs of bijvoorbeeld bij een kinderopvang, bibliotheek, culturele instelling of sportorganisatie. Tijdens de opleiding kom je erachter hoe kinderen en jongeren leren en welke mogelijkheden je hebt om jouw aanpak te versterken. Daarbij vormt jouw eigen visie op leren het startpunt. We staan stil bij thema’s als ‘spel’, ‘leren door te vragen’ en ‘leren in de wereld’. Welk thema we ook behandelen, ons motto is dat we van en met elkaar leren. Als student krijg je zelf de regie: elke lesdag wordt afgestemd op jouw leervragen. Door hier samen naar te kijken en situaties uit de praktijk te delen, maak je jezelf de lesstof eigen.”

De vraag naar professionals die bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren, neemt toe. Van daaruit is deze tweejarige Ad-opleiding ontstaan. De opleiding heeft een studiebelasting van gemiddeld twee dagen per week. Daarnaast besteed je ongeveer zestien uur aan werk of stage. Je kunt instromen met een niveau-4-, havo- of vwo-diploma.

→ [Houd de website in de gaten voor meer informatie](#) ●

LET'S JUMP
AND DIVE
AND FLY
THROUGH
THE SKY

Natasja is doof, maar groeide op als een horende

Pabo-studente Natasja Kempe is rolmodel voor dove en slechthorende leerlingen

Natasja Kempe is drie en een half jaar oud, als haar ouders ontdekken dat ze slechthorend is. Op haar zesde jaar verandert haar leven radicaal. Ze valt van de trap en verliest als gevolg daarvan de rest van haar gehoor. Ze past zich aan en leeft het leven van een horend persoon. Totdat ze als volwassene ontdekt dat ze hiervoor een grote prijs betaalt: ze kan niet zijn wie ze is. Na een periode van intense rouw, hervindt ze haar kracht, identiteit én haar geloof. Nu volgt ze de zij-instroomroute van de Pabo aan Hogeschool Viaa en vervult ze als leerkracht een rolmodel voor dove en slechthorende leerlingen.

Tegenover mij zit een stralende vrouw. Ze is energiek, krachtig, goedlachs en heeft een doortastende blik. Ik zie ogen die meer waarnemen dan wat er zich aan de oppervlakte afspeelt. Ogen die voor een deel zien wat haar oren niet horen. Nelleke, een van haar tolken, gebaart ons gesprek. Een getuigenis volgt.

Trots

Als doof meisje van zes kreeg Natasja het advies zo veel mogelijk mee te doen 'met de rest'. Dat betekende dat ze 'gewoon' moest leren praten. Wel ging ze naar speciaal onderwijs voor dove en slechthorende leerlingen, waar ze 'Nederlands met Gebaren' (NmG) leerde; dit is gesproken Nederlands, waarbij de belangrijkste woorden worden ondersteund met gebaren. Natasja: "Nederlandse Gebarentaal (NGT) bestond al wel, maar mijn ouders vonden het moeilijk deze taal te leren. Bovendien kregen ze het advies mij vooral te laten spreken. In die tijd was het ook niet vanzelfsprekend dat iedere dove persoon Nederlandse Gebarentaal gebruikte. Ik moest mij als doof meisje constant bewijzen en mij aanpassen aan een horende omgeving. Ik kreeg het advies lager beroepsonderwijs te volgen, omdat mijn doofheid een obstakel zou zijn bij het leren.

Maar ik wilde per se de mavo (red.: nu vmbo-tl) doen. Na lang aandringen van mijn vader, werd ik toch toegelaten. Vervolgens haalde ik alle vakken in een keer. Mijn diploma kreeg ik van degene die mij een lager advies gaf. Ik voelde toen wel iets van euforie en trots."

'Al die woorden en twijfels van anderen over wat voor mij te zwaar of te lastig zou zijn, schoten wortel in mijn hoofd en hart'

Harde leerschool

Na de mavo deed Natasja een laboratoriumopleiding. Deze opleiding was niet gericht op dove mensen. Natasja: "Ik moest hard werken om alles bij te houden. Ik nam aantekeningen over van andere studenten en verwerkte de informatie 's avonds. Bij aanvang van de opleiding werd mij gezegd dat ik het tweede jaar op een hoger niveau mocht volgen, als ik het eerste jaar zevens en achten haalde. Dat lukte ruimschoots, maar weer werd mij voorgehouden dat ik beter niet kon doorstromen; het zou te zwaar voor mij zijn. Ik maakte de stap tóch en haalde ook nu alle vakken. Wel was dit een harde leerschool. Men geloofde niet in mij en ik moest daarom steeds laten zien dat ik het wél kon. Na deze opleiding deed ik op eenzelfde wijze Social Work aan Hogeschool Viaa (toen nog GH) en werkte ik vervolgens zestien jaar als pedagogisch behandelaar met dove jongeren.

Ondertussen leerde ik mezelf de Nederlandse Gebarentaal. In die periode zag ik hoe pubers en hun ouders in gebarentaal met elkaar communiceerden. Ik realiseerde mij dat ik die mogelijkheid niet heb gehad en voelde met terugwerkende kracht een groot gemis."

Rouw, verdriet, boosheid, somberheid; Natasja voelde het tot in haar diepste vezels. "Ik ben horend opgegroeid en ontwikkelde daardoor een horende identiteit. Maar ik kan helemaal niet horen! Ik ging op zoek naar mezelf, naar mijn ware identiteit. Deze zoektocht was zo zwaar, dat ik het leven soms niet meer zag zitten. Al die woorden en twijfels van anderen over wat voor mij te zwaar of te lastig zou zijn, schoten wortel in mijn hoofd en hart. Ik miste erkenning van wie ik ben als dove vrouw. Maar gelukkig hebben wij een geweldige tuinman die Jezus heet. Hij haalde het onkruid uit mijn gedachten en gaf daarvoor in de plaats Zijn waarheid; ik ben zoals ik ben, en ik ben goed zo. Ik voelde mij gedragen! De boosheid die ik naar mijn ouders en mijn omgeving voelde, ebde langzaam weg. Mij werd duidelijk dat ze mij met alle liefde hebben opgevoed en verzorgd, op basis van de kennis die er toen was. Inmiddels is er meer bekend over wat dove mensen nodig hebben. Het is ook helpend dat de Nederlandse Gebarentaal vorig jaar als officiële taal is erkend. Deze erkenning opent deuren, onder meer doordat het inzetten van een gebarentolk nu een recht is. En nog belangrijker, deze wettelijke erkenning is een erkenning van wie wij zijn."

Rolmodel

Ruim zestien jaar werkte Natasja met bevoegdheid als pedagogisch behandelaar. Ze deed veel kennis op over gedrag en systemen, maar merkte dat ze deze kennis niet genoeg kon toepassen in haar toenmalige werk. Tijdens haar zoektocht naar hoe ze haar competenties meer kon inzetten, vroeg een kennis waarom ze niet het onderwijs in ging. Natasja: "Het was nooit in mij opgekomen om leerkracht te worden, maar ik dacht: waarom niet? Door mijn doofheid en kennis van de horende en dove cultuur, kan ik een rolmodel zijn. Toen er ook een vacature vrijkwam op een school waar speciaal onderwijs wordt gegeven aan dove en slechthorende kinderen, besloot ik ervoor te gaan. Ik solliciteerde op deze functie en schreef mij in voor de Pabo zij-instroomroute van

Hogeschool Viaa, waar ik jaren eerder ook al Social Work deed. Gelukkig slaagde ik voor de toelatingstesten én werd ik aangenomen als leerkracht.

'Ik zie het als een knipoog van God dat ik de kans krijg de Pabo te doen en met dove en slechthorende pubers te werken'

Inmiddels heb ik het eerste jaar erop zitten. Tijdens schooldagen staan er twee tolken gebarentaal tot mijn beschikking, die zowel de colleges als de gesprekken tussen mij en mijn medestudenten vertalen. Docenten delen hun PowerPointpresentaties vooraf met mij en sturen hun lesvoorbereiding naar de tolken. Tijdens de lockdowns regelde ik een extra scherm, zodat ik de tolk ook tijdens online colleges kon volgen. In het begin kostte het veel tijd om een werkbare situatie te creëren, maar uiteindelijk is dit gelukt."

Vertrouwen

"Ik geloof in je, ik weet dat jij dit kunt." Deze woorden van een basisschool docente gaven Natasja als jong meisje het vertrouwen waar ze naar snakte. Natasja: "Mede dankzij deze woorden heb ik veel kunnen bereiken. Dit vertrouwen probeer ik mijn leerlingen ook te geven. Ik bevestig ze in wie ze zijn en laat ze met mijn humor ervaren dat het juist goed is als je fouten maakt. Ik zie het als een knipoog van God dat ik de kans krijg de Pabo te doen en met dove en slechthorende pubers te werken. Dat ik deze jongeren mag helpen ontdekken wat ze kunnen en nodig hebben, ervaar ik als een cadeau. Ik ken zowel de cultuur van horende mensen als die van dove mensen en kan beide aan de ander uitleggen. Hierdoor ontstaat er meer wederzijds begrip."

Isala en Hogeschool Viaa: wat betekenen zij voor elkaar?

Jaarlijks lopen er minstens zestig studenten van de opleiding Verpleegkunde stage bij ziekenhuis Isala. Een samenwerking waar Hogeschool Viaa belang bij heeft, waar Isala niet zonder kan én die veel verder reikt dan enkel het begeleiden van studenten. Sandra Klink, verpleegkundige op de afdeling cardiologie, vertelt erover.

De werkdruk in de zorg is hoog. De personeelstekorten zijn groot en de arbeidskrachte blijft de komende jaren toenemen. De student kan deze krapte als een kans zien. Als afgestudeerd verpleegkundige staan de zorginstellingen om je te springen. Voordat je het felbegeerde diploma in je zak kunt steken, heb je werkervaring nodig. Vél werkervaring, die je opdoet bij een zorginstelling. De werkgever van de zorginstelling moet op haar beurt up-to-date blijven en continu werken aan een verbetering in de zorg.

De leerafdeling

Het mag duidelijk zijn: de opleiding en het werkveld hebben elkaar nodig. Hogeschool Viaa en Isala realiseren dat en trekken daarom graag samen op. De leerafdelingen in het ziekenhuis zijn daar een prachtig voorbeeld van. Een leerafdeling is een gedeelte van de verpleegafdeling van Isala waar verpleegkundestudenten van verschillende niveaus en scholen, praktijkervaring opdoen. De studenten zorgen met elkaar voor de patiënten op deze afdeling. De werkbegeleider, oftewel de verantwoordelijk verpleegkundige, biedt op afstand begeleiding en coaching aan de student.

Verpleegkundige Sandra werkt al twaalf jaar op cardiologie en is het aanspreekpunt voor werkbegeleiders en leerlingen op de leerafdeling van deze afdeling. Ooit begon ze zelf als stagiaire in het ziekenhuis: "In het begin vond ik de afdeling cardiologie een spannende stageplek. Op deze afdeling staat weinig zorg gepland. Hartfalen komt bijna altijd onverwachts en daardoor is de impact bij de patiënt groot. Maar al na een week stagelopen was ik verkocht. De grote impact op de patiënt zorgt ervoor dat je hen gerust kunt stellen en vertrouwenspersoon kunt zijn. Het is dankbaar werk."

Leven lang leren

Sandra vindt het niet alleen dankbaar werk om vertrouwenspersoon voor de patiënt te zijn, ook aan de stagiairs biedt ze graag een luisterend oor. "Mijn visie op

educatie is het beheren van een veilig leerklimaat en het centraal stellen van een leven lang leren." Sandra legt uit dat een stageperiode op de leerafdeling verschillende periodes kent. Een inwerkperiode waarin je vier weken lang een-op-een gekoppeld bent aan een werkbegeleider. Je leert over de gang van zaken op een afdeling en kunt overal meekijken. In de twee tot drie daaropvolgende weken wordt er van de stagiaire verwacht dat ze een tot twee patiënten zelfstandig onder hun hoede nemen. Uiteraard wordt hier alleen toe overgegaan als deze zelfstandigheid er is.

Hogeschool Viaa-docent Rudolf Schaaf vertelt

"Ik ben erg enthousiast over de leerafdelingen in Isala. Allereerst kan ik meer studenten in het ziekenhuis laten stagelopen. Daarnaast is het een krachtige leeromgeving waar onze studenten veel leren en tot slot zit de opleiding door de leeromgeving dicht op de werkvloer. Ik hoor, ruik en proef van het vak waarin ik lesgeef en wat ik jaren gedaan heb. Ik krijg hierdoor input die ik verwerk in mijn lessen en het geeft input voor mogelijke onderzoeken die gedaan worden. Tegelijkertijd kunnen naast de stagiairs, ook medewerkers van de zorginstelling participeren in de onderwijsbijeenkomsten. Zo is er zelfs een jaar geleden door Isala een development programma gestart als antwoord op de vraag naar de scholingsbehoefte onder de verpleegkundigen. Hogeschool Viaa heeft samen met Windesheim, Deltion College, Landstede en de Isala Academie aan de inhoud van het programma gewerkt. Kortom, wij brengen een stuk kennis én we krijgen kennis terug."

Na een maand start de leerafdeling zoals die bedoeld is. De stagiairs, die samen koppels vormen, nemen zoveel mogelijk zorg zelfstandig op zich. Uiteraard wederom in afstemming met de overkoepelend werkbegeleider. Het leerproces per stagiair verschilt, ieder heeft zijn eigen groei- en leerproces. Sandra: "De koppels zijn buddy's van elkaar. Ze proberen eerst samen tot een antwoord te komen en koppelen dat terug aan de werkbegeleider." Door deze samenwerking is er onder meer tijd en ruimte voor de werkbegeleider om onderwijs te bieden. Zo organiseert Sandra op woensdagmiddag,

afgewisseld met de docenten van Hogeschool Viaa en Deltion College, een onderwijsmoment voor de stagiairs. Naast Sandra zijn de stagebegeleiders vanuit school ook regelmatig aanwezig.

Toekomstige collega's

Sandra is duidelijk enthousiast over haar leerafdeling: "Stagiairs leren veel van elkaar, ze denken zelfstandiger na en worden kritischer. Als begeleider zie ik regelmatig onzekere studenten die gespannen starten en die aan het einde van hun stage voor hun eigen patiënten opkomen en hun mening durven te geven. Ik zie ze groeien en dat is fantastisch. Voor ons als ziekenhuis zijn het een heleboel enthousiaste, toekomstige collega's. Met regelmaat proberen we stagiairs, als ze gediplomeerd zijn, een werkplek te geven." En de patiënt? Waar is die in dit enthousiaste verhaal? "Die vinden het bijna altijd leuk als er een leerling-verpleegkundige aan hun bed staat. Ze stellen een hoop vragen en vinden het mooi om stagiairs te laten nadenken. Daarnaast kunnen ze hun eigen verhaal kwijt over vroeger en vinden ze het leuk om te horen welke toekomstplannen de student heeft."

Of Sandra zelf nog wel toekomt aan bij de patiënt aan het bed te staan? "Ja, gelukkig wel. Naast al mijn werkzaamheden voor de leerlingen, sta ik nog twee dagen in de week aan het bed. Belangrijk, want dat houdt mij scherp."

'Stagiairs leren veel van elkaar, ze denken zelfstandiger na en worden kritischer'

Stagelopen bij Isala

Isala vindt het belangrijk dat alle studenten gedurende de opleiding tot verpleegkundige een stage in het ziekenhuis doen. Dit is een hele uitdaging maar door het verder uitbreiden van het aantal leerafdelingen hopen we dit doel samen met de onderwijsinstellingen te behalen. Op bijna alle verpleegafdelingen in Isala Zwolle en Meppel kunnen studenten Verpleegkunde terecht voor een stageplaats. Er zijn leerafdelingen én reguliere stageplekken. Isala heeft stageplekken voor vol- en deeltijdstudenten en werkt samen met het Deltion College, Landstede, Drenthe College, ROC Menso Alting, Hogeschool Windesheim en Hogeschool Viaa. Voor vragen kijk op: [Isala.nl/academie/stage-en-afstuderen](https://www.isala.nl/academie/stage-en-afstuderen).

Lees-, kijk- en luistertips

Lezen

Wie ben je – Wie wil je zijn als leraar

Tonnis Bolks, Ingrid Paalman

Het boek 'Wie ben je? Wie wil je zijn als leraar?' wil onderwijsprofessionals helpen om jouw persoonlijk meesterschap te ontwikkelen. Dat begint met het ontdekken van je eigen stem. Sophine Lootens, communicatieadviseur Hogeschool Viaa: "Vlot geschreven, met mooie illustraties, vormgeving en foto's. Een boek dat iedere leraar in de kast wil hebben staan. Leuk detail: op viaa.nl/stemvandelende is een reeks masterclasses te volgen van het lectoraat Goede Onderwijspraktijken over de 'Stem van de lerende' waarin begrippen als luisteren, leren en leiden terugkomen."

Naar behoren

Bart Cusveller

Integriteitskwesaties zijn meer dan ooit in het nieuws. Minder horen we over integriteitsvraagstukken bij mensgerichte beroepen in zorg en onderwijs. Onderzoeker en docent aan Hogeschool Viaa, Bart Cusveller, schreef een boek over een omvattend perspectief op ethische kwesaties. In Naar behoren zoekt Cusveller een benadering van ethiek in een filosofische traditie die zichzelf graag als integraal ziet, het neocalvinisme. René van Leeuwen, lector Zorg en Zingeving bij Hogeschool Viaa: "Een 'must read' voor iedereen die geïnteresseerd is het denken over sociale vraagstukken vanuit het oogpunt van moraal en ethiek. De invalshoek daarbij is die van de neocalvinistische ethiek."

Het geschenk - 12 lessen die je leven kunnen redden

Edith Eger

Edith Eva Eger, bekend als de ballerina van Auschwitz deelt in dit boek dat het niet het belangrijkste is wat er met ons gebeurt. Het gaat erom wat we ermee doen. We hebben een keuze als we te maken krijgen met moeilijkheden of trauma's. Het is een praktische gids met krachtige lessen. Ingrid Paalman, lector Goede Onderwijspraktijken: "Iedereen zou dit boek moeten lezen. Het is deels de persoonlijke geschiedenis over haar leven wat het bijzonder maakt, maar bovenal de manier waarop je omgaat met uitdagingen in je leven. Het boek zet aan tot nadenken over je eigen leven en gaf mij een reset over de keuzes die ik maak."

Papieren paradijs

Marlies Medema

In het boek wordt het aangrijpende, waargebeurde verhaal van Anna Pannekoek verteld. Tegen haar zin emigreert ze naar Suriname met haar overheersende echtgenoot, die dominee is en grootse plannen heeft voor het leven in Suriname. Heleen Vosslander, coördinator Mediatheek: "Het boek laat een duidelijk tijdsbeeld zien, waarin de rol van de vrouw, de verschillen tussen arm en rijk en het slavernijverleden uit die tijd naar voren komen. Het verhaal wordt verteld door de ogen van Anna en zo leer je eerst haar moeizame jeugd en leven in Nederland kennen. Als ze uiteindelijk naar Suriname gaan met een grote groep gemeenteleden, blijken ze in zeer moeilijke omstandigheden terecht te komen."

Maan, Flip en Mieniemuis op wereldreis

Maan, Flip en Mieniemuis

Gerda Brummel

Maan, Flip de gans en Mieniemuis houden van spelen en plezier maken. Flip neemt Maan en Mieniemuis mee op avontuur. Geschreven én getekend door Hogeschool Viaa docent (Health Care) Gerda Brummel. "Ik schilder en teken al sinds mijn kinderjaren. Het was een grote wens om ooit een kinderboek te maken. Sinds ik oma ben geworden, durfde ik aan de slag te gaan. Het inspireert om de wereld door de ogen van een klein kind te zien. Mijn werk inspireert om iedere dag weer de verbinding met mensen te zoeken. Ik maak graag de dag voor ieder een beetje kleuriger en dat kan letterlijk bij het illustreren van kinderboeken."

Tribaal Kantoorgedoe

Danielle Braun

Dr. Danielle Braun is corporate antropoloog. Als expert op het gebied van organisatiecultuur en leiderschap reist Braun de wereld rond op zoek naar wat we van tribes overal op de wereld kunnen leren op werkvloer. Ze is directeur van de Academie voor Organisatiecultuur en auteur van verschillende boeken. Anthea van den Berg-Koopman, communicatieadviseur a.i.: "Haar boeken zijn een feest van herkenning en ook in dit boek hoorde ik mezelf regelmatig zeggen: 'Oh, ja, dat herken ik', en 'Aha, dat is waarom we dingen doen zoals we ze doen'. Het makkelijk leesbare boek heeft korte hoofdstukjes, waarin veel voorbeelden uit de praktijk voorbijkomen en waarbij praktische tips worden gegeven."

Kijken

100UP

Zeven bijzonder kleurrijke én actieve honderdjarigen geven een kijkje in hun leven vandaag en in hun verleden. Film-maker Heddy Honigmann bezoekt de oude wereldburgers en vraagt hen naar het leven. Ook een Nederlandse honderdjarige wordt bezocht. Een documentaire met – hoe kan het ook anders - veel verhalen en wijsheden.

'Het leven gaat niet altijd over tulpen'

Tulpen en topsport. Daar draait het leven om bij de familie Schouten. Ze runnen met elkaar een groot internationaal tulpenbedrijf en kinderen Irene en Simon schaatsen op wereldniveau. Dan krijgt moeder Jolanda plotseling een hersenbloeding. Deze documentaire van EOdocs vertelt het verhaal over ondernemerschap, tulpen, schaatsen en mantelzorg.

Luisteren

Het mysterie van de goede leraar

In deze podcastserie gaat Marcel van Herpen op zoek naar wat een leraar nou een goede leraar maakt. Van Herpen was leraar en begeleidt trajecten, schrijft boeken en geeft lezingen en masterclasses aan leraren en schoolleiders. Het afgelopen jaar was hij een van de sprekers van de online conferentie 'Wie ben je', georganiseerd door het lectoraat Goede Onderwijspraktijken.

Participodcast

Praktijkverhalen over de uitdagingen die mensen kunnen ervaren om volwaardig te kunnen participeren in de samenleving. Inmiddels zijn er drie afleveringen te beluisteren. Hogeschool Viaa-docent Petra Eikelboom is de maker van de podcast.

Tommie in de zorg podcast

Verpleegkundige Tommie Niessen gaat in deze podcast in gesprek met verschillende mensen die hun persoonlijke ervaringen delen over hun rol in de zorg. Werken in de zorg is mooi en dat wil Tommie Niessen met deze podcast laten zien.

De theologie podcast

Radiopresentator, historicus, theoloog en predikant Elsbeth Gruteke presenteert deze podcast waarbij je wordt gedompeld in een theologisch onderwerp of debat. De focus ligt op actuele theologische publicaties in de breedste zin van het woord.

'Ik heb de sprong gewaagd'

Van werk bij een uitgeverij naar een baan voor de klas, van de bouw naar de zorg, eerst op de kraan en dan naar de preekstoel en van maatschappelijk werk weer naar de televisiewereld. Marloes, Erhan, Remco en Aad hadden een droom én een niet passende opleiding. Toch waagden ze de sprong.

Erhan Esen (49) uit Zwolle, tweedejaars Verpleegkunde (deeltijd, verkorte route).

'Ik kreeg een nieuwe kans en koos met mijn hart'

"In mijn geboorteland Turkije had ik een hoge functie in de bouwsector. Als achttienjarige jongeman moest ik een keuze voor de toekomst maken en een functie in de bouw leek mij een goed plan. Het was stoer werk en je verdiende er goed. Door mijn vrouw kwam ik in Nederland terecht. Allereerst was het belangrijk dat ik de Nederlandse taal zou leren. De vrijwilligerscentrale adviseerde mij om in een verzorgingshuis te gaan werken. Ik kon geen woord Nederlands en ging koffie schenken bij een dagbesteding voor dementerende mensen. Ik vond het heerlijk om mensen te helpen en voelde mij voor het eerst in Nederland niet een buitenlander. Om verder te komen, moest ik een studie oppakken. Ik kreeg opnieuw de kans om een richting te kiezen en koos deze keer met mijn hart. Inmiddels zit ik op het hbo en werk ik als regieverpleegkundige. De planmatigheid, discipline en alertheid uit de bouwwereld neem ik mee in mijn huidige werk. In de toekomst hoop ik meer allochtone mensen enthousiast te maken voor een baan in de zorg. Het is belangrijk dat er meer aandacht komt voor transculturele zorg."

Marloes van den Berg (32) uit Nunspeet, derdejaars Pabo (verkorte route).

'Ik wil een baan waarin ik me direct voor de maatschappij kan inzetten'

"Waarvoor heeft God mij op de wereld gezet? Die vraag ging jarenlang door mijn hoofd. Het werd concreter toen ik bevallen was van mijn jongste dochter. Ik had literatuurwetenschap gestudeerd en werkte bij een uitgeverij. Het idee dat ik weer terug zou moeten naar mijn werk, stond me tegen. Ik ben gaan nadenken en samen met mijn man gaan onderzoeken en rekenen. Was het financieel mogelijk om mijn baan op te geven en een nieuwe opleiding te doen? Dat het de Pabo werd, was snel duidelijk. Op de middelbare school leek het mij al leuk om juf te worden, maar ik wilde graag naar de universiteit. Ik koos voor literatuurwetenschap omdat ik enorm van lezen houd. Ik deed de opleiding met veel plezier, maar in mijn werk heb ik ervaren dat ik een baan wil, waarin ik me direct voor de maatschappij kan inzetten. Ik zit inmiddels in mijn derde opleidingsjaar. Ik vind het heerlijk om les te geven. En tóch is het goed dat ik niet op mijn zeventiende de pabo heb gedaan. Ik weet nu veel beter wat ik wil en wat ik belangrijk vind in een klas. Ik denk dat dit de weg is die God voor mij in gedachte heeft."

WAT PAST
Bij Mij?

$$1+3=5$$

Remco van het Ende (43) uit Wezep, derdejaars Theologie (deeltijd).

'Soms vraag ik me af waar ik aan begonnen ben'

Van 's morgens zeven tot 's middags vier uur zat ik dagelijks op de mobiele kraan. Ik kreeg een tekening in mijn handen gedrukt en ik redde mezelf. Toch wist ik dat ik meer kon, dan waarvoor ik geleerd had. Naast mijn werk vond ik uitdaging in werkzaamheden in de kerk. Op mijn veertiende leidde ik voor het eerst een kerkdienst op het orgel. Een paar jaar geleden werd ik ouderling en konden we met moeite het preekrooster rondkrijgen. Ik ging preeklezen. Nooit had ik de vele reacties op dit voorlezen kunnen voorzien. 'Je bent gewoon een dominee', zeiden ze. Het waren niet alleen de reacties van enthousiaste gemeenteleden die mij deden besluiten om Theologie te studeren. Het was ook God zelf. Hij had een plan met mij en dat kon ik niet meer negeren. Ik heb mijn baan opgezegd, ik heb me ingeschreven én ik vond een bijbaan als pakketbezorger. Soms vraag ik me af waar ik aan begonnen ben. Het is best pittig. En toch ben ik blij dat ik de sprong heb gewaagd. Door mijn werk als kraanmachinist kan ik met verschillende mensen en culturen omgaan en heb ik geleerd om niet te oordelen. Deze vaardigheden komen goed van pas in de kerk!"

Aad Reinds (31) uit Kampen, alumnus Social Work.

'Maanden zat ik werkloos thuis'

"Ik heb altijd gedacht dat ik in de voetsporen van mijn vader zou treden. (Bert Reinds, orthopedagoog, red.) Ik vind het leuk om bij mensen uit te vogelen wat iemand beweegt. Daarom koos ik voor de studie Social Work op Hogeschool Viaa. Ik heb de studie afgemaakt, maar wist al snel dat het vak niet bij mij paste. Ik vond met name de processen veel te traag. In die tijd had ik mijn eigen bandje waar ik videoclipps mee maakte. Hierdoor ontdekte ik het werk van een televisie-producer. Daar werd ik enthousiast door. Ik besloot het een kans te geven. Op dat moment hoop je natuurlijk dat heel de wereld op je zit te wachten. Helaas bleef het akelig stil. Maanden zat ik werkloos thuis. Uit wanhoop heb ik mezelf aangeboden als stagiair bij een televisieprogramma. Het werkte. Na een week hoorde ik dat ik mocht blijven. Na een paar jaar ben ik bij de Evangelische Omroep gekomen waar ik inmiddels als Zakelijk Leider Content werk. Ik ben misschien compleet iets anders na mijn opleiding gaan doen, maar van de studie heb ik nog veel profijt. Eén van mijn lievelingsvakken was groepsdynamiek. Kennis die ik nog dagelijks toepas in mijn werk."

WAT beweegt
JOU? !!

Puzzel

Vul de woorden in en je leest in de blauwe balk, van boven naar beneden, de oplossing.
Om je op weg te helpen: gelijke cijfers in de witte vakjes hebben eenzelfde letter uit het alfabet.

1. Zwolse politicus, grondlegger van de parlementaire democratie.
2. Eén van de opleidingen van Hogeschool Viaa.
3. De voornaam van de Theoloog des Vaderlands.
4. Hierover kun je, volgens Aliza Damsma, goed praten met kinderen.
5. Zo heten de introductieweken voor nieuwe studenten in Zwolle.
6. Achternaam van de burgemeester van Zwolle.
7. Erik Janssen vond, van zichzelf, dat hij van deze hoogte af moest springen.
8. Het jaarthema voor 2021-2022 van Hogeschool Viaa.
9. Een Zwols museum met een 'ei' op het dak.
10. De naam van het ziekenhuis, als belangrijke stageplaats.
11. Dit heeft Esmee van Beek afgelopen coronajaar ontdekt.
12. Achternaam van Zwolle haar meest bekende kunstenaar/muzikant.
13. In deze Europese stad deed Anneline Koetsier haar minor.
14. Bijnaam voor de gezichtsbepalende Onze Lieve Vrouwetoren.
15. Functie van de veerkrachtige Jaap Noppers.
16. Met deze opleiding van Hogeschool Viaa kun je bijvoorbeeld jongerenwerker worden.
17. Australisch dier dat leeft naar het jaarthema.
18. Van deze provincie is Zwolle de hoofdstad.
19. Achternaam van een van de schrijvers van 'Wie ben je?'.
20. Zo heet straks de vernieuwde aula van Hogeschool Viaa.
21. Zwolse demissionair minister van o.a. basisonderwijs.
22. Voornaam van de rekendocent die vertelt over het honoursprogramma.
23. Dit moet je volgens Linda Fix doen met wieden en opruimen in de tuin.
24. Bijnaam voor Zwollenaren.

Oplossing:

1. J. J. P. Oudekerk
2. Rechten
3. Theo
4. Kinderen
5. Welkom
6. Van der Zande
7. 100 meter
8. Viaa
9. De Eij
10. De Ziekenhuis
11. De Beek
12. De Koetsier
13. De Koetsier
14. De Vrouwetoren
15. De Noppers
16. De Jongerenwerker
17. De Koala
18. De Provincie
19. De Wiebenje
20. De Aula
21. De Minister
22. De Honours
23. De Wieden
24. De Zwollenaren

Meer informatie?

Ben je na het lezen van dit magazine nieuwsgierig geworden naar meer informatie over onze hogeschool, onze opleidingen, of wil je bijvoorbeeld weten wanneer onze open dagen zijn? Kijk dan op onze website: www.viaa.nl

Hogeschool Viaa

Bezoekadres

Wethouder Alferinkweg 2
8012 GA Zwolle
Postadres:
Postbus 10030
8000 GA Zwolle